PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in Canada. Published by the Lith. Press Association, P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIES BALSAS

Kanados Lietuvių Darbo Žmonių Sąvaitraštis

Visų Šalių Darbininkai, Vienykitės! Jūs Nieko Nepraraminėsit, Tik Retežius, O Išlaimėsit Visą Pasaulį!

Nr. 211 KETVIRTADIENIS, VASARIO (FEBRUARY) 17, 1938, TORONTO, ONTARIO METAI VII

Lietuvoj Paskelbta Amnestija Visiems Politin. Kaliniams

Pulk. leit. V. COPIC, Penkioliktos (Tarptautinės) Brigados komandierius. Minima brigada vasario 12 minėjo metines savo su kaktuves.

AMERIKIEČIAI REMIA LIAUDIES BALSĄ

Šiomis dienomis gavome laišką nuo draugo M. Guobos, kuriame jis rašo:

"Iki šiam laikui už viską surinkau $438, o dar turiu 13 kolonijų, iš jų dauguma smulkios, bet keletas yra pusėtinų."

Jis mano, kad dar kokią šimtinę gaus.

Iki šiam laikui jis yra prisiuntęs apie 80 naujų skaitytojų ir kelis desėtkus atnaujintų.

Liaudies Balsas amerikiečiams ir jų organizacijoms už tokią paramą reiškia didelę padėką.

Raštinių Darbininkai Pasirašė Sutartį su Firma

MONTREAL.—Per du mėnesius ėjusios derybos tarp raštinių darbininkų ir Elias Bros Montrealo importo firmos baigėsi unijos laimėjimu.

Pasirašyta sutartis numato algų pakėlimą 15 nuošimčių ir viršlaikiui atlyginimą su puse.

Tas laimėjimas yra charakteringas tuo, kad pirmu sykiu Montrealo istorijoj raštinių darbininkai įsitraukia į unijinį veikimą ir tikimasi, kad tas raštinių darbininkų veikimas paakstins kitus ir pakels visų unijų veikimą Montreale.

SSRS Mokslininkai Greitai Bus Nuo Ledo Nuimti

MASKVA. — Ledlaužis Taimyr jau pasiekė mokslininkus tyrinėtojus išbuvusius per visą žiemą Šiaurės poliuje. Atsivežtus orlaivius jau prirengia skridimui, nes del per didelio ledų kalnų susikimšimo negali visai prie jų priplaukti. Dabar ledlaužis Taimyr randasi nuo jų tik už pusantros mylios ir radio pagelba gerai susikalba.

Švyturių pagelba ieško atatinkamos vietos orlaiviams nusileisti, o tuo tarpu dinamitu išsprogdinant ledus, Taimyr palengva artėja link mokslininkų kempės.

Praneša, kad po buvusių didelių audrų dabar oras labai palankus, nors šaltis siekia 40 laipsnių žemiau nulio.

AMERIKOS GENGSTĖRIS GAVO 12 METŲ KALĖJIMO

LONDONAS.—Žinomas Jungtinių Valstijų gengsteris J. Hynes sučiuptas Londone vagystėje $95,000 vertės brangakmenių, nuteistas 12 metų kalėjimo.

QUEBEC, Que.—Sportininkų kliubo name eksplodavo nuo per didelio įkaitimo pečius. Iš buvusių sportininkų, apdegė 20 žmonių.

PALIUOSUOTAS IR HITLERINIS FAŠISTAS VOLDEMARAS

Lietuvos ir Užsienio Lietuvių Reikalavimai Paveikė Smetoną

KAUNAS. — Lietuvos prezidentas A. Smetona, proga 20 metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių, paskelbė amnestiją politiniams kaliniams.

Paliuosuotų kalinių tarpe eąs ir Augustas Voldemaras, aršiausias fašistas, kuris savo laiku bandė nuversti Smetonos valdžią ir įsteigti Lietuvoj prohiteriską diktatūrą.

Dabar dar negalima pasakyti, ar ta amnestija išluosavo visus politinius kalinius, ar kai kuriems tik sutrumpino bausmės laiką.

Yra manoma, kad tai rezultatas Lietuvos ir viso pasaulio lietuvių reikalavimų suteikti amnestiją visiems politiniams kaliniams.

FEDERMANO PASAMDYTI CHULIGANAI UŽPULDINĖJA UNIJISTUS

TORONTO. — Už išeikvojimą Kailių Darbininkų Unijos pinigų išmestas iš unijos Federmanas suorganizavo būrį chuliganų, kurie užpuldinėja unijistus ir unijos raštinę.

Vasario 14 d. buvo užpultas G. Sparks, unijos pirmininkas, prie unijos raštinės. Laike užpuolimo išdaužė šalyj stovinčio automobilio langą. Laiku pribuvusi policija chuliganus nuvijo.

Kirschenbaum areštuotas už suvogimą unijos knygų.

Dabar Federman sudarė naują "uniją" į kurią jam pavyko įtraukti iš 900 unijistų 50 asmenų.

10,000 DARBININKŲ LAIMĖJO ALGŲ PADIDINIMĄ

MONTREAL. — Tarptautinė Moteriškų Drapanų Darbininkų Unija atnaujindama sutartį su Manufacturers Guild išreikalavo darbininkams ligi 10 nuošimčių algų pakėlimą ir pagerinimą darbo valandų.

DVI RUMUNIJOS PRATIJOS PRIEŠINASI KAROLIAUS DIKTATŪRAI

BUCHAREST.—Kadangi nesenai šalies diktatorium pasiskelbęs Rumunijos karalius Karolis davė įsakymą visoms politinėms partijoms užsidaryti, prieš tai pasipriešino dvi partijos, galinga Rumunijos Valstiečių Partija ir žaliamarškinių fašistų partija, pasivadinusi Geležine Gvardija, griežtai nusistačiusi prieš žydus.

GAISRAS PADARĖ $50,000 NUOSTOLIŲ

ST. BONIFACE, Man.—Persimetęs per Red upę gaisras iš Winnipego, čia sunaikino ištisą kvartalą namų.

100 žmonių liko be pastogės. Gaisre žuvo ne tik namai, bet ir visas žmonių turtas. Nuostoliai siekia $50,000. Truko septynios valandos, kol gaisrą likvidavo.

ANGLIJOS MOTERYS REIKALAUJA NUPIGINT ELEKTRĄ

LONDONAS. — Keleta šimtų tūkstančiu moterų pasirašė peticiją, reikalaudamos valdžios, kad visame krašte būtų nupiginta elektros kaina naudojama namuose. Tą peticiją patieks parlamentui Miss T. Cazelet.

CORNWALL, Ont.—Cornwall audeklinių darbininkai laimėjo streiką, kurį buvo paskelbę prieš skubininmo sistemą. Streike dalyvavo 1,600 darbininkų. Kompanija nenorėjo nusileisti darbininkams ir bandė juos pakrikdyti, bet darbininkams laikantis vienybėje, unijos reikalavimai buvo priimti ir darbininkai laimėję streiką visi grįžo į darbą.

Vyriausių Sąjungos ir Tautų Sovietų prezidiumo nariai. Iš kairės į dešinę:—Bulganinas, Zdanovas, Stalinas, Vorošilovas ir Chrustšan. Tai mylimiausi Sovietų šalies žmonių vadai. Pavyzdžiui, kada prasidėjo nominacijos į Aukščiausį Sovietą, draugas Stalinas buvo nominuotas veik tūkstantyje vietų.

Japonai Bombardavo Chengchow, Bet Kinai Atremia Arm. Atakas

BOMBA PATAIKĖ Į AMERIKIEČIŲ LIGONINĘ; SUŽEIDĖ LIGONIUS

Bombardavimo Sužeista Bei Užmušta 1,200 Gyventojų Ir Europiečių

SHANGHAI. — Japonų orlaivių užpuolime ant Chengchow, svarbaus geležkelio centro, linijoje tarp Lunghai ir Peking-Hankow. Bombardavimas truko dvi valandas.

Viena bomba pataikius į amerikiečių ligoninę sužeidė kelius ligonius. Nors ant tos ligoninės stogo buvo užtiesta Jungtinių Valstijų vėliava 40 pėdų ilgumo, o antra iškelta ant stiebo, bet japonai visai to nepaisė. Užmušta bei sužeista 1,200 žmonių, jų tarpe yra ir europiečių.

Svetimų šalių karo ekspertai spėja, kad japonai centralinėj Kinijoj, pradėjo veržimąsi linkui Hankow, laikinos Kinijos sostinės, nes jų kariuomenė nuo šiaurės ir pietų atnaujino mūšius linkui Lunghai koridoriaus, kuris skiria jų kariuomenės dalis. Perkirsdami Lunghai japonai tikisi 140,000 kinų kariuomenės dalį atkirsti nuo susisiekimo su amunicijos centrais, o savo pietinės ir šiaurinės armijos dalis sujungti. Tada jiems būtų labai lengva paimti ir Hankow.

Shanghajuj Jungtinių Valstijų jūrininkai antru sykiu nepraleido japonų patrulius įeiti į tarptautinę dalį. Bet Japonijos oficialams reikalaujant, vietinė policija areštavo kinietį Wong, kuris tarptautinėj dalyj gamino filmas. Japonai kaltina jį varymu antijaponiškos propagandos filmų rodymo pagelba.

HANKOW.—Penktojo ruožto Kinijos armijos vadas Li Tzunšen džiaugsmingai paskelbė, kad Kinijos liaudis sparčiai vienijasi ir paskelbus mobilizaciją Kvangsi provincijoj, visi vyrai noriai stoja kariuomenėn ir džiaugsmingai eina į mūšius prieš japonus.

Japonų atakos ties Changsing ir Huchow atmuštos.

Netekę daug kareivių, japonai atsitraukė atgal į Natsing.

Gavo par žandą. Tai JOHN M. ALLISON, 3-čias Suvienytų Valstijų ambasados Nankinge sekretorius, kuriam japonai apdaužė žandus. Japonijai atsiprašius čis incidentas likviduotas.

Dingo Italijos Orlaivis Su Keliviais

ROMA, Vasario 15.—Italijos orlaivis, kuris skrido iš Cadiz, Ispanija, į Romą su keturiolika keleivių dingo Viduržemio jūros audroj. Orlaivio pilotas A. Bacula, vienas iš žymiausių Italijos orlaivininkų, bus sykiu žuvęs. Jūroje karo laivai buvo pagavę jų pagalbos šauksmą, bet nesužinota kurioje vietoje jie tikrai randasi.

Del audros bus nukentėję ir du Italijos laivai, kurių pagalbos šauksmą išgirdus, pasiųsta kariniai laivai į pagalbą.

TORONTO.—Vasario 21 d. 8 val. vak., Arena Gardens salėj, Mutual Str., įvyks tarptautinis moterų susirinkimas protestui prieš aukštas pieno ir kitų maisto produktų kainas.

Kiniečiai Sudarė Bndra Frontą

TORONTO. — Vasario 15 d. čia įvyko Ontarijos provincijos kiniečių kongresas, atstovaujant 20,000 kinų.

Nutarta sudaryti bendrą frontą ir jį pavadinti Kinų Patrijotų Lyga. Į tą bendrą frontą įeina didžiausios kiniečių organizacijos: Laisvų Masonų, Kinų Y. M.C.A. ir kitos.

Jos visos veiks bendrai remiant Kinijos valdžią ir karą prieš japonus.

BELGRAD, Jugoslavija. — Muzulmanas Mustafa užsidaręs vienas per 10 dienų meldėsi ir badavo "už žmonių nuodėmes."

KOMUNISTŲ MANIFESTUI JAU 90 METŲ

MASKVA, Vasario 13. — Sovietų Sąjungos spauda plačiai paminėjo 90 metų sukaktuves nuo "Komunistų Manifesto" pasirodymo, kurį parašė Karolis Marksas ir Friedrikas Engelsas.

Per 90 metų komunistinė idėja ir komunistinis judėjimas labai smarkiai išaugo. Tie žmonės, kurie skelbia kovą komunistams, pučia prieš vėją.

Sovietų Sąjunga Pati Budavos Karo Laivus

MASKVA.—Sovietų Sąjungoj sudarytas planas del spartesnio ir didesnio karo laivyno budavojimo.

Premjeras Molotoff paskelbdamas tą planą pareiškė, kad laivu statyba prasidės taip greitai, kaip greitai bus baigtos naujo karo laivų statymo dirbtuvės.

Laivyno komisaras P. Smirnoff pastebėjo, kad Sovietų Sąjungoj bus statomi ne tik geresni, bet ir didesni karo laivai.

Del paspartinimo darbo skubiai gabenamos iš užsienio reikalingos mašinos ir motorai.

KAIP NURSĖS BALIAVOJO LIGONINĖJE

GATESHEAD, Tyne.—Hygh Teams ligoninės trys nursės ir keturios sesrys suspenduotos vienai savaitei už iškėlimą baliaus savo kambariuose, kurie buvo ligoninėje.

Jos visos septynios susiėję įsigėrė dektinės ir būdamos mažai kuo apsivilkusios pradėjo krėsti šposus. Vieną savo draugę įmetė į šalto vandenio vonią ir kilus klyksmui dalykas išėjo aikštėn.

Jos sako, kad vyrų su jomis nebuvę.

SUSTABDYTAS SUSISIEKIMAS DEL TRANVAJŲ VAIRUOTOJŲ STREIKO

MINEAPOLIS.—Tarp Mineapolio ir St. Paul visai sustabdytas susisiekimas del išėjusių į streiką tranvajų vairuotojų, kurį jie paskelbė priešindamiesi naujam patvarkymui. Sulig naujo patvarkymo 12 vairuotojų paleista iš darbo, nes tranvajus paliko su vienu konduktorium, vietoj buvusių dviejų.

Busų vairuotojai taipgi sustreikavo reikšdami tranvajų vairuotojams simpatiją bei statydami savo reikalavimus del jų padėties reikalų pagerinimo.

Kai kurių taksi kompanijų šoferiai streikuoja nuo praeito penktadienio.

MADRIDE SUIMTA DU TOKSTANČIAI FAŠISTŲ

PARYŽIUS, Vasario 14. — Gryžtanti iš Barcelonos užsienio parlamentaristai, dalyvavę Ispanijos parlamento atidarymo iškilmėse, pranešė Paryžiaus spaudai, kad prieš išvažiuojant jiems iš Ispanijos, Madrido policija buvo susekus gen. Franko suokalbininkų lizda.

Pasiremiant suimtais dokumentais, valdžia pastarųjų dienomis suėmė ir įkalino 2,000 suokalbininkų, besiruošiančių nuvertimui liaudies valdžios.

Kinijos Raudonosios Armijos, dabar vadinamos aštunto ruožto armija, kareiviai, kurie suteikia japonams didelį rūpestį su savo taktika, kuri smarkiai muša japoniškus įsiveržėlius.

Austrijos Pasieniuose Sutrauktos Net 6 Divizijos Armijos

Generolas FRITS, buvęs Vokietijos armijos vadas. Dabar jis laikomas Hitlerio policijos priežiūroj.

SCHUSCHNIGG TARĖSI SU HITLERIU

VIENA.—Austrijos kancleris Schuschnigg grįžo iš Vokietijos, kur turėjo pasitarimą su Hitleriu. Grįžęs tuojau sušaukė specialų ministerių posėdį.

Europos laikraščiai spėja, kad jis yra pažadėjęs duoti daugiau laisvės naziams Austrijoj.

ROMA.—Del vykstančių Vokietijoj įvykių iš Romos išsiskubino Vokietijon Count Ciano Italijos užsienio reikalų ministeris, kur tarsis su nazių vadais.

EDENAS ŽADA DRAUGIŠKUMĄ FAŠISTINĖMS VALSTYBĖMS

BIRMINGHAM, Anglija. — Čia kalbėdamas Anglijos užsienio reikalų ministeris Eden pareiškė, kad Anglijos užsienio politika nesikeis ir bus stengiamasi sudaryti draugiškus ryšius su fašistinėmis šalimis. Jo nuomone, tą galės atsiekti toleruojant fašistų žygius.

Buffalo Darbininkai Uždarė Nazių Mitingą

BUFFALO, N. Y., Vas. 14.—Vietos nazių bundas buvo surengęs masinį mitingą tikslu paskleisti nazinės propagandos. Bet baigėsi tuo, kad mitingas buvo uždarytas, daugelis nazių apkulta ir jų vyriausias viršyla G. Wilhelm Kunze išguitas.

Estradą naziai išpuošė Amerikos vėliava ir virš jos nazine svastika. Tas nepatiko legionieriams ir su jais atėjusiems darbininkams. Jų nepasitenkinimą dar labiau padidino Kunzės nazinė kalba. Nekurie legionieriai iš pat pradžios pareikalavo nuimti nuo estrados nazinę svastiką, kaipo įžeidžiantį Amerikos vėliavą dalyką.

Po Kunzės pakviesta kalbėti Hammer. Naziai gal būt tikėjosi, kad pastarasis kalbės naziškai. Bet jis kalbėjo prieš nazius. Jis priminė, kad jo protėvis apleido Vokietiją, nes nepakentė priespaudos ir militarinės agresijos. O Vokietijoj dabar kaip tik tokia padėtis tėra.

Vietoj paklausyti išmintingos kalbos, naziai ėmė įžeidžiančiai atsiliepti apie kalbėtojo protėvį. Tuomet kalbėtojas pavadino nepraustaburnius nazius sąskaitų suvedimui. Tuo tarpu kantrybės jau senai netekę anti-naziai pakilo nuo kėdžių ir ėmė Hitlerio agentams kailius vanoti, kol jie iš svetainės neišlakstė.

MEKSIKOJ BAUS RESBUBLIKOS PRIEŠUS

MEKSIKOS MIESTAS.—Prezidentas Cardenas patiekė Seimui įstatymo projektą, kuriuo numatoma bausmė aukštiems valdininkams, kurie bandytų išeiti prieš respublikos valdymosi formas.

HITLERIS SIEKIA AUSTRIJOS NAZIFIKACIJOS IR SUSIJUNGIMO

Musoliniui Tokia Hitlerio Politika Labai Nepatiko

VIENA, Vasario 15.—Katalikų dvasiškijos rateliai gavę žinių iš Vatikano, kad Vokietija Austrijos pasienin sutraukė dvi divizijas kariuomenės (viena divizija turinti 14,000 kareivių).

Tuo pačių laiku Musolinis irgi sustiprinęs savo armiją dviem divizijom. Tokiu būdu Italijos armijos Austrijos pasieny yra jau keturios divizijos.

Hitleris su grumojimais reikalaująs iš Austrijos premjero, kad vidaus reikalų ministeriu būtų paskirtas vienas iš prohitlerinių fašistų vadų.

Austrijos premjeras Šušnigas telefonu kalbėjęsis su Musoliniu per 20 minučių ir prašęs patarimo, ką jis turįs daryti, ar pildyti Hitlerio reikalavimus, ar ne.

Yra manoma, kad Šušnigas gali Hitlerio spaudimui nusileisti ir duoti naziams net kelias vietas ministerijoj.

Priešinasi Austrijos Nazifikacijai

Šušnigo kapituliacijai Hitleriui priešinosi darbininkai ir nekurios partijos. Šušnigui buvus įteikta peticija su 30,000 parašų, daugiausia darbininkų, reikalaujanti eiti Dolfuso keliu, tai yra saugoti Austrijos nepriklausomybę. Taipgi pas Šušnigą lankėsi christian Social Partijos delegatai su reikalavimu priešintis Hitlerio reikalavimams. Įsileidimui nazių į ministerių kabinetą priešingas ir Vienos miesto majoras Šmitz, buvęs vicekancleris ir žymus Christian Social Partijos vadas, kurį palaikąs Austrijos prezidentas Miklas.

Atrodo, kad Austrijai bus sunku išsilaikyti prieš Hitlerio spaudimą. Vėlesnės žinios rodo, kad naziai gauna 5 vietas Austrijos ministerijoj.

HITLERIS REIKALAUSIAS KOLONIJŲ SUGRĄŽINIMO

LONDONAS, Vasario 15. — Vasario 20 dieną Hitleris sakys rechstagui kalbą, kurioj būsią reikalauajama tuojau ir besąlyginiai sugrąžinti Vokietijai afrikoniškas kolonijas, praneša diplomatinis Londono Evening Standard korespondentas.

Tas pats korespondentas pažymi, kad Hitleris laimėjo ir Austrijoj.

Londone skleidžiasi gandai, kad Anglijos valdžia imsianti iniciatyvos pradėti diskusijas Vokietijai kolonijų grąžinimo klausimu.

Generolo Fronko Laivas Perėjo į Lojalistų Pusę

BARCELONA.—Iškėlęs baltą vėliavą atplaukė į Barcelonos uostą gen. Franko pusiau karinis laivas Tocina. Jo jūrininkai sukilę prieš fašistinius karininkus, įmetė kapitoną į jūrą ir paėmę vadovybę į savo rankas perėjo tarnauti liaudies valdžiai.

Antro tokio pat laivo sukilimas nelaimingai pasibaigė, nes greitai pribuvęs šarvuotlaivis Canarias pradėjo bombarduoti ir spėjama, kad sukilusius jūrininkus su laivus bus nuskandinęs.

Už tai, kad gen. Franko uždraudė jezuitams skelbti popiežiaus raštą, kuriuom kaltinama Hitleris už persekiojimą katalikų Vokietijoj, jezuitų viršininkai pranešė, kad jie savo ordeną ištraukia iš fašistų užimtos teritorijos.

Teruel fronte "nieko naujo." Visos fašistų atakos pasekmingai atmuštos.

Lojalistai tvirtai laikosi savo pozicijose.

Liaudies Balsas

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITINIS LAIKRASTIS, LEIDŽIAMAS LIETUVIŲ SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoj Britanijoj metams $2.00; pusei metų $1.00. Visur kitur metams $2.50; pusei metų $1.25. Atskira kopija 5 centai.

Pašto perlaidas (Money Orders) išrašykite Liaudies Balso vardu:

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada.

AR YRA GALIMYBIŲ FASISTŲ MARŠAVIMUI OTTAWON

Kaip jau buvo rašyta, Kvebeko provincijos fašistai pagrumojo maršavimu į Ottawą. Tai labai reikšmingas pagrumojimas. Kanados žmonės turi rimtai jį apsvarstyti ir surasti, ar fašistai galėtų tą padaryti, ar ne.

Kadangi fašistų skaičius Kanadoj nėra didelis, daugeliui atrodys, kad toks grumojimas yra tuščias. Ir ištikrųjų, imant fašistų jėgas, jos nėra tokios didelės, kad galėtų maršuoti Ottawon. Turint mintyje tik fašistus, reikia sutikti, kad tai tik tuščias pareiškimas, jog fašistai maršuos Ottawon. Bet šiame atsitikime reikia žiūrėti daug plačiau.

Jei paimsime domėn Toronto fašistų vado Taylor pareiškimą, kad Toronto miesto policija duoda jiems kooperaciją; kad policijos viršininkas Draper fašistų organizacijas užgyrė, tai pasidarys aišku, kad kuomet fašistai kalba apie maršavimą į Ottawą, jie kalba ne vien fašistų partijos vardu. Tokie fašistų vadų pareiškimai parodo, kad jų maršavimą gali palaikyti ir policija ir kariuomenė ir dauguma kitų įstaigų viršininkų. Mes galime tikėti, kad atsiras nemažai tokių rėmėjų ir pačiam seime.

Tiesa, mes negalime daleisti, kad toks maršavimas gali įvykti tuojaus. Bet turime suprasti, kad jis gali įvykti. Kada jis įvyktų? Jis įvyktų tada, kada Kanados kapitalistai tam prirengtų dirvą. O jie gali suorganizuoti tokį krizį valdžioj, kad atrodys, jog jokios kitos išeities nebėra. O prie to Kanados kapitalistai rengiasi. Tokio krizio apsireiškimų jau yra. Vienybės tarp provincijų jau nebėra. Kiekviena provinicija veikia atskirai. Ottawos valdžia nepajėgia vienybės išlaikyti. Prie to, ji palaiko reakcinius įstatymus. Pavyzdžiui, Albertos provincijos įstatymus panaikino, nes jie kliudė bankieriams. Bet nieko nedaro panaikinimui Padlock law Kvebeko provinicijoj.

Turint mintyje, kad naujas krizis jau prasideda, galima manyti, kad fašistai šūkauja ne veltui; kad jie rengiasi prie rimto maršavimo. Juk ir Kanados valdžia gali taip užleisti galią fašistams, kaip Vokietijoj buvo užleista. Nuo fašizmo Kanadą gali išgelbėti tik Liaudies Fronto valdžia. Už tai dabar liaudžiai prieš akis stovi Liaudies Fronto sudarymo klausimas. Iki sekaničų federalių rinkimų, kurie gali labai netikėtai įvykti, toks Liaudies Frontas turi būti išaugintas.

DVIDEŠIMČIAI METŲ SUKAKUS NUO LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO

Šio mėnesio 16 dieną sukako 20 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo. Kitaip sakant, 20 metų, kaip Lietuva nepriklausoma. Nors trumpai peržvelgkime, ką Lietuva ir Lietuvos žmonės atsiekė.

Kalbant apie pačią Lietuvą, ji tapo laisva valstybė. Tai didžiausias laimėjimas, kokį gali bent kuri šalis apturėti. Mes matome, kaip biauriai išnaudoja Anglijos ir kitų imperialistinių šalių imperialistų pavergtas šalis. Vietos žmonės negali turėti tokios savivaldos, kokios jie norėtų. Minint dvidešimtmetines Lietuvos nepriklausomybės sukaktuves, Lietuvos liaudis turi užsibrėžti, kad tą nepriklausomybę gins iki paskutinio kraujo lašo. Kova už Lietuvos nepriklausomybės apgynimą, kova prieš imperialistų siekius pavergti Lietuvą ir jos žmones.

Tačiau ne viskas gerai pačioj Lietuvoj. Tuo laiku, kada Lietuva liuosa nuo išlaukinio pavergėjo, jos gyventojai yra pavergti lietuviškų fašistų. Tiesiog šiurpas žmogų ima pamąsčius, kad nepriklausomoj Lietuvoj net ir religinės organizacijos uždraustos. Išskyrius tautininkų partiją ir jos organizacijas, visos kitos partijos ir organizacijos užgniaužtos. Kalėjimai prikimšti politinių kalinių. Už tai, kad jie norėjo platesnių laisvių, geresnio gyvenimo.

Tie lietuviai, kurie kovojo už Lietuvos nepriklausomybę, jie nemanė, kad nepriklausomoj Lietuvoj lietuviai turės kentėti dar didesnį suvaržymą, negu buvo prie caro. Faktas yra, kad užsieniuose gyvenanti lietuviai daug laisviau jaučiasi, negu pačioj Lietuvoj. Gyvenimo sąlygos, išskyrus valdininkų ir turtingųjų ūkininkų, žymiai pablogėjo, nors ir pirmiau buvo nekokios.

Tokia padėtis, kaip dabar Lietuvoj yra, labai žalinga ir pačiai Lietuvos nepriklausomybei. Kinija yra geras pavyzdis. Čiangkaišeko karas prieš pažangius žmones, prieš tuos, kurie reikalavo geresnio gyvenimo, geresnio prisirengimo atsispyrimui prieš išlaukinį priešą, susilpnino Kinijos jėgas. Jei Čiangkaišekas nebūtų vedęs karo prieš progresą, per tą laiką Kinijos liaudis būtų susicementavus, prisirengus kovai su Japonija. Šiandien Kinija būtų daug geresnėj padėtyj, negu dabar yra. Ir Lietuvoj, jei tos visos jėgos, kurios dabar naudojamos persekiojimui liaudies, būtų naudojamos kėlimui kultūros, auklėjimui Lietuvos žmonių, kaip apsisaugoti nuo išlaukinio priešo, Lietuva šiandien stovėtų ant daug aukštesnio laipsnio. Lietuvos žmonės, kurie sukišti į kalėjimus, kurių partijos ir organizacijos užgniaužtos, negali išnaudoti savo energiją nei kultūros kėlimui, nei Lietuvos nepriklausomybės apgynimo prirengimui.

Kova už atsteigimą demokratijos Lietuvoj tampriai susirišusi su kova už apsaugojimą Lietuvos nepriklausomybės. Reikia tą kovą sustiprinti, nes įvykiai Vokietijoj Lietuvą stato į didelį pavojų.

DEL KO KARTAIS DARBININKŲ JUDĖJIMAS SUSKYLA

Kadangi praeityje įvyko skylimas socialdemokratijoj, kairysis sparnas atskilo nuo dešiniojo sparno ir pasivadino komunistiniu judėjimu, komunistai buvo visuomet kaltinami už suskaldymą socialdemokratijos. Tie kaltintojai visuomet užtylėdavo, kad skylimas įvyko ne del to, kad buvo kokių tai "skaldytojų," o kad atsirado pačioj socialdemokratijoj dvi skirtingos linijos: viena teisinga, o kita klaidinga, išskrypstanti iš marksistinio kelio. Tie socialdemokratai, kurie pasirinko marksistinį kelią, buvo priversti atskilti, nes dešinieji juos pasmerkė.

Dabar Suvienytose Valstijose panašus skylimas vystosi unijose. Esamoms industrinėms sąlygoms verčiant, dalis unijistų su John Lewis priešakyje pradėjo kelti mintį, kad yra būtinas reikalas griebtis industrinių unijų. Be industrinių unijų pasidarė negalima suorganizuoti darbininkus. Bet gi atsirado tam didelė opozicija. Ir nežiūrint to, kad CIO suorganizavo kelis milijonus darbininkų ir kad sutinka juos prijungti prie Amerikos Darbo Federacijos, vistiek tie opozicionieriai su Greenu priešakyje paskutiniu laiku išmetė iš A.D.F. tris dideles unijas už tai, kad jos remia C.I.O. Kaip jau dabar atrodo, tai skylimo unijiniame judėjime Suvienytose Valstijose nebebus galima išvengti.

Matote, John Lewis juk ne komunistas. Ir kiti C.I.O. vadai ne komunistai. Yra net tokių C.I.O. vadų, kaip Martin, automobilių darbininkų unijos vadas, kurie reikalauja išmesti iš C.I.O. unijų visus komunistus. Kitaip sakant, atimti iš jų darbą unijinėse dirbtuvėse. Bet gi Greenui ir kitiems reakcingiems A.D.F. vadams negeri.

Skylimai darbininkų judėjime įvyksta ne todel, kad atsirastų kokių nors skaldytojų. Skylimai įvyksta todel, kad gyvenimas, sąlygos pareikalauja organizacinį veikimą pasukti kiton kryptin, o konservatyviški to judėjimo žmonės priešinasi, nes jie nepaiso, kad darbo žmonių reikalai to reikalauja. Jie stovi ant vietos, nors tą darydami labai klysta, daro didžiausią žalą darbo žmonių reikalams.

Nieko nepadarysi. Blogas dalykas matyti skylimą unijiniame judėjime, bet dar blogesnis dalykas stovėti ant vietos. Pasidavimas Greeno politikai reiškia atsisakymą nuo organizavimo neorganizuotų darbininkų. Bet reikia manyti, kad ir su A.D.F. einančių unijų unijistai pamatys, jog Greenas su savo bendraminčiais daro didelę žalą unijiniam judėjimui ir išstos prieš tai.

Kas Rašoma Kituos Laikraščiuos

Kaip Buvo Renkamas Aukščiausias Sovietas

Kaip gi buvo atlikta Aukščiausio Sovieto rinkimai Sovietų šalyje? Ten kandidatus pastatė ne partija, bet patys piliečiai. Kiekviename rinkimų distrikte, kurių buvo net 1,143, rinkosi į susirinkimus darbo unijų, Komunistų Partijos, kooperatyvų, jaunimo organizacijų, sporto organizacijų, kultūrinių organizacijų nariai, kiekvienos dirbtuvės ir fabriko darbininkai, ir visi svarstė, diskusavo, tarėsi, kas gali būti tinkamiausi atstovai. Daugelyje miestų įvyko masiniai piliečių susirinkimai, kurie turėjo nuo 100,000 iki 500,000 žmonių! Ir po tų plačių diskusijų, plačiausio aptarimo pati liaudis per savo organizacijas iš savo tarpo pastatė geriausius ir tinkamiausius kandidatus. Po to įvyko visų piliečių lygūs ir slapti balsavimai.

Ir kokios pasekmės? Į Aukščiausį Sovietą (Seimą) išrinko 1,143 atstovus ir atstoves. 956 vyrus ir 187 moteris! Jokiame kitos šalies parlamente nebuvo ir nėra tokis didelis skaičius moterų!

Partijiniai ir Nepartijiniai

Į Sovietinių Respublikų Aukščiausį Sovietą yra išrinkta 870 komunistų ir 273 **nepartiniai atstovai!** Čia tai yra dar viena ypatybė sovietinės demokratijos.

Ar rasite, kur ir kada buržuazinėj demokratijoj, kad būtų buvę išrinkti nepartijiniai atstovai? Nieko panašaus! Kitaip ir būti negali. Juk jau mes žinome, kad buržuazinėj demokratinėj tvarkoj kandidatus pastato ne pati liaudis **bet partijos.** O partijos, žinoma, pastato savo ištikimiausius žmones, veikėjus, vadus, arba tuos, kurie pilniausiai vykina tos partijos programą,—kas liečia buržuazines partijas, visai neatsižvelgdami į liaudies reikalus.

Sovietinėj tvarkoj liaudis pastatė ir išrinko didelį skaičių komunistų todel, kad Komunistų Partija per desėtkus metų įrodė, kad ji ištikimai ir pasišventusiai kovoja už visos darbo žmonijos reikalus, kad ji išauklėjo geriausius ir pasišventusius žmones—tinkamus užimti aukščiausiame valdžios organe vietas. Bet greta komunistų buvo pastatyta dar šimtai nepartijinių kandidatų, atsidavusių žmonijai vyrų ir moterų ir net 273 jų tapo išrinkta į aukščiausį valdžios organą!

Tokio stebūklo ir negali būti nei vienoj buržuazinėj, kad ir demokratiškiausioj šalyj. Šis faktas dar kartą sumuša visas reakcininkų pasakas, būk Sovietų Sąjungoje tik komunistai "bosauna," o visi kiti žmonės "neturi teisių." Sovietų Sąjungos Komunistų Partija ne tik nebandė pastoti kelią nepartiniams kandidatams įeiti į aukščiausį valdžios organą, bet Centro Komitetas savo atsišaukime į piliečius, tarpe kitko, sakė:

"Bolševikų Partija į rinkimus stoja **bloke išvien** su nepartijiniais darbininkais, valstiečiais, patarnautojais ir inteligentais. Rinkimų distriktuose užregistruoti kandidatai į Aukščiausį Sovietą,—kaip komunistai, taip ir nepartijiniai,—yra išstatyti bendruose susirinkimuose darbininkų ir patarnautojų, atsibuvusiuose fabrikuose; raudonarmiečių susirinkimuose, įvykusiuose jų karo dalyse; kolchozininkų ir pavienių valstiečių kaimų susirinkimuose—pagrindu rinkimų vienybės tarpe komunistų ir nepartijinių. Jų kandidatūros vieningai buvo užgirtos skaitlingose dirbančiųjų susirinkimuose, atsibuvusiuose rinkimų distriktuose . . ."

Parodykite, kur ir kada kokia buržuazinė partija būtų taip nuoširdžiai atsiliepus apie ne savo partijos kandidatus? Tas galima tik Sovietų Sąjungoj, kur tarpe darbo liaudies ir jos politinės partijos—Komunistų Partijos yra artimi ryšiai ir draugiškiausias sugyvenimas.—**Laisvė.**

TORONTO. — Kontrolės komisija sniego valymo darbams išlaidas 1938 metams nukirto iki $80,000. Buvo reikalauta $175,000. Ir patvirtino konservotyvo Hamiltono planą versti bedarbius dirbti už pašalpą.

Rumunijos valdžia sekanti Hitlerio pėdomis rasių klausimu.

Laiškai Liaudies Balsui

Gerbiami Draugai:

Pirmiausia aš linkiu jums kuogeriausio pasisekimo darbininkiškame veikime, darbininkiškos apšvietos skleidime, kad revoliucinė dvasia ir vienybė apimtų visus lietuvius darbininkus.

Dabar, draugai, aš jums parašysiu kelis žodžius apie Detroitą. Metai atgal čia visų dirbtuvių darbininkai streikavo, o šiandien mūsų bosai paskelbė streiką prieš darbininkus, taipgi ir prieš dabartinę valdžią. Atleido labai daug darbininkų iš darbo, o kitos dirbtuvės visai užsidarė. Fabrikantai šaukia, kad niekas neperka jų prekių. Bet mes matome, kad jie gauna nemažai užsakymų, bet juos gražina, nenori darbininkams duoti darbo.

Tai matote, draugai, mūsų kapitalistai stengiasi sugriauti mūsų judėjimą, o valdžią priversti tarnauti tik bosams, išnaudotojams, nors ji ir dabar neblogai jiems tarnauja. Bosai, mat, norėtų, kad Amerikoj būtų įvesta fašistinė diktatūra. Jiems dar neužtenka to, kad tūkstančiai šeimynų gyvena iš mizernos pašalpos; kad bedarbiai turi vaikščioti nuplyšę; kad del negalėjimo užsimokėti rendą šeimynos su mažais vaikais mėtamos į gatvę, kur siaučia šalčiai.

Bet ir mes, darbininkai, nesnaudžiame. Kovojame kiek galėdami. C.I.O. unijos pradėjo kampaniją, kad apginti darbininkus nuo bado; kad išvesti iš tokios blogos padėties; kad nemėtytų šeimynų iš stubų del negalėjimo užsimokėti rendą. Vienoj demonstracijoj dalyvavo 250,000 žmonių. Kada ateina mušeikos mesti šeimynas iš stubų, mūsų unijos darbininkai apsupa juos, tai jiems tenka bėgti. Jie daugiau nemėgina sugrįžti.

Tai tokios naujienos Detroite.

Ch. Juodaitis

Detroit, Mich.

Klausimai - Atsakymai

Apie Kanados Įstatymus, Vedami Advokato M. S. Millstone

J. D., Timmins, Ont.—Jei mainierys gauna silicosis neišdirbęs mainoj penkių metų, ar jis gali gauti kompensaciją?

Atsakymas: Kompensacija išmokama sulyg Darbininkų Kompensacijos Akto, kiekvienam netikėtai susižeidusiam darbe arba susirgusiam tam tikra industrine liga, kurių tarpe yra ir silicosis. Darbininkų Kompensacijos Akto 113 sekcija pažymi visas industrines ligas, kartu ir silicosis. Tarp kitų dalykų, ji, taipgi, nurodo, kad jei kuris darbininkas suserga silicosis liga neišdirbęs prie silicosis dulkių penkių metų, tas negauna kompensacijos.

* * * * *

N. M., Niagara Falls, Ont.—Aš atvykau Ontarijon iš Rumunijos, 1928 metais. Mano žmona, su kuria aš išgyvenau tik vieną mėnesį, paliko Rumunijoj. Nuo 1931 metų ji gyvena su kitu vyru ir turi du vaikus, sugyventus su juomi. Aš norėčiau apsivesti Ontarijoj. Ar aš galiu gauti leidimą?

Atsakymas: Kad gaulėtum gauti leidimą apsivesti Ontarijoj, pirmiausia turite gauti teisėtą panaikinimą jūsų vedybų su pirmąja. Kad panaikinti jūsų pirmąsias vedybas, jūs turite prirodyti, kad jūs esate nuolatinis Ontarijos gyventojas ir kad jūsų žmona peržengė vedybinius įstatymus.

* * * * *

J. L., Barwick, Ont.—Aš esu 65 metų amžiaus, išgyvenęs Ontarijoj 26 metus laiko, ir mokėjęs taksus per visą tą laiką. Dabar aš negaliu dirbti jokio darbo ir neturiu iš ko gyventi. Ar nėra tokių namų, kur aš galėčiau prisiglausti ir gauti priežiūrą?

Atsakymas: Aš nežinau kitokios vietos del jūsų, kaip tik "Old Folks' Home." Aš patarčiau jums kreiptis prie vietinių geradaringų organizacijų, gal jos padės jums kuomi.

* * * * *

A. M., Montreal, Que.—Mano vyras davė sutikimą išlaikyti nelegalų vaiką. Jis to sutikimo nevykdė. Ar gali jis būti priverstas jį vykdyti?

Atsakymas: Jei sutikimas buvo padarytas atatinkamai ir nebuvo išpildytas apgavystės ar atsilyginimo būdu, aišku, jis gali būti priverstu išpildyti, pagelba atatinkamo teismo.

BUVUSIO KAREIVIO ATSIKREIPIMAS

Šių metų vasario 16 sukako 20 metų nuo Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo. Todel mums norisi atminti tuos faktus, kurie kiekvienam metasi į akis.

Kada Lietuvos liaudis buvo pavergta Rusijos caro režimo, jai buvo labai sunku. Lietuvos pilietis turėdavo nulenkti galvą iki pat žemės prieš caro valdžią ir prieš jos žandarus, kurie negailėdavo kančių Lietuvos liaudžiai. O jei kurie kiek daugiau "prasižengdavo," tiems tekdavo pasimatyti su Sibiru.

1914 metais prasidėjo Pasaulinis karas. Bet tas karas, nors ir sunaikino daugelį lietuvių ir jų turto, kartu sunaikino ir carizmą. 1917 metais Rusijos kariuomenė ir darbininkai, apsižiūrėję, kad toms skerdynėms nebus galo, susiprato. Tą supratimą jiems suteikė bolševikai su Leninu ir Stalinu ir kitais priešakyje, kuriems buvo brangus biednuomenės kraujas. Rusijos darbininkai, valstiečiai ir miestų biednuomenė, užgirde Lenino ir Stalino žodžius, atsuko ginklus prieš tuos pačius, kurie juos siuntė prieš draugą. Ir sunaikino ant visados tą kapitalistų siurblį, kuriam niekuomet neužtekdavo biednuomenės kraujo ir prakaito. Vėliau buvo nustumti ir tie, kurie norėjo tęsti tą karą už kapitalistų reikalus.

Po to, kai buvo sunaikintas Rusijos kapitalizmas, sukriko visas karas ir tokiu keliu buvo baigtos tos didelės darbo žmonių skerdynės. Buvę pavergtos tautos pradėjo atsisteigti savo nepriklausomybes. Taip ir mūsų tėvynė Lietuva pradėjo steigti savo valstybę ir kelti vėliavą. 1918 metais vasario 16 dieną mūsų motina Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma valstybė.

Buvo tokių žmonių, kurie dar tose dienose numatė, kad jei Lietuva pateks į kapitalistų rankas, tai teks vėl nešti didelį jungą, todel stengėsi paimti galią į darbo žmonių rankas, bet tie žmonės, kurie pripratę misti iš darbo žmonių prakaito, melų pagelba tuos brolius ir jų draugę Raudonąją Armiją perstatė, būk jie ir Raudonoji Armija siekia Lietuvos nepriklausomybės panaikinimo.

Nežiūrint to, kad Lietuvos komunistai ir jų vadovaujamos masės kovojo už laisvą Lietuvą, Lietuvos darbo žmonių išnaudotojams pavyko sukelti Lietuvos gyventojus prieš revoliucinę valdžią ir sumobilizuoti armiją, kuri kovojo prieš tuos, kurie matė daug toliau, negu kiti. Už tai šiandien tenka Lietuvos liaudžiai skaudžiai nukentėti. Na, prie ko gi Lietuvos buržuazija privedė Lietuvos liaudį?

Kada tie, kurie iškovojo Lietuvai nepriklausomybę, pasirinko tokią partiją, kuri jiems atrodė geresnė, ir valdžios priešakin pastatė K. Grinių, už kelių mėnesių, tai yra gruodžio mėnesį 1926 metais, vieną gražią naktį Smetona su savo sėbrais pamynė po kojomis Lietuvos žmonių valią nuversdami pačių žmonių rinktą valdžią. Užsirioglino pats Smetona su savo sėbrais ir pasiskelbė tautos vadais. Vadinasi, jis atėmė iš Lietuvos liaudies demokratines teises, kurias garantuoja steigiamojo seimo priimta konstitucija.

Į ką dabar paversta laisva šalis? Kuo ji skiriasi nuo carinės Rusijos? Ji skiriasi tuo, kad dabar valdonai vagystėmis muša rekordus. Gal kai kam atrodys visai maža suma 30 milijonų, bet buvo tokių, kurie pavogė ir po tiek. Lapėnas ir Kauno pašto viršininkas buvo geri pavyzdžiai.

Antras klausimas: ar buvo tiek nuskriaustų ūkininkų prie caro, kiek dabar? Tūkstančiai ūkių parduodama iš varžytinių. O kas perka tuos ūkius? Valdininkai ir jų remiami giminės, kunigų broliai, švogeriai ir kiti.

Trečia, visi gerai žinome, kad jeigu Lietuvos pilietis nusikalto prie caro režimo, už sunkesnius prasižengimus išsiųsdavo į Sibirą. Tie prasikalteliai turėdavo progą įsigyti ūkius. Po karo buvo galima sugrįžti, bet jie nenorėjo. O Lietuvos valdžia su Smetoną priešakyje, tuos valdininkus, kurie Lietuvos liaudį apvogė, išteisina, o jei negalima išteisinti, tai nubaudžia labai mažai. Bet tuos valstiečius, kurie atkovoja Lietuvos nepriklausomybę per savo kraują ir reikalauja pagerinimo būvio, sušaudo arba gyvus užkasa fortuose ir naikina jų sveikatą.

Tai tokiose sąlygose tenka mums minėti Lietuvos nepriklausomybės sukaktuves. Sesės ir broliai! Ar ilgai mes kentėsim skausmus, kurie kyla mūsų širdyse, kuomet mes gauname nusiskundimus iš Lietuvos liaudies sūnų, sukimštų į požeminius kalėjimus, šaukiančių broliškos pagelbos? Gelbėkime tuos brolius ir seses, kurie kovojo del Lietuvos laisvės ir geresnio gyvenimo. Kovokime už atsteigimą demokratinės tvarkos Lietuvoj!

Buvęs Lietuvos Kareivis

Austrija Ruošiasi Pasitikti Nazių Sukilimą

VIENA. — Austrijos valdžia susirūpino del vykstančių Vokietijoj permainų ir numato, kad del tų permainų Austrijos naziai rengiasi pagreitinti sukilimą. Kad prisiruošus prie sukilimo nuslopinimo, kancleris Schuschnigg imasi atgaivinti ir sustiprinti savo "heimver" būrius, kurie pastaruoju laiku buvo pakrikę. Taipgi įsakė kariuomenei būti prisiruošusiai kiekvienam momentui.

Pranešimai sako, kad 20,000 ištremtų iš Austrijos nazių yra sukoncentruota į Vokiečių Bavariją prie Austrijos rubežiaus.

PORT ARTHUR, Ont.—Bankrutavus Sulphite Pulp Co. esančiai Red Rock, atleista apie 500 darbininkų, kurie suvažiavę į Port Arthur dar labiau pripildė miestelį bedarbiais.

Jų padėtis blogėja, nes menkos jų sutaupos greitai baigiasi. Jei kompanija nebus perorganizuota ir darbai greitai pradėti, padėtis liks desperatiška.

Pastabos

Ontarijos provincijoj premjeras Hepburnas pasisakė kovosąs prieš pardavinėtojus netikrų vaistų nuo vėžio ligos ir tuo būdu apgaudinėjančius žmones.

Būtų labai gerai, kad jis tuos prižadus neužmirštų ir vykdytų. Bet kyla klausimas, kodel jis nesirūpina užkirsti kelio tos biaurios ligos bakterijoms, kurios veržiasi iš Kvebeko provincijos per jo paties palaikomą kooperaciją su Duplesiu ir grumoja visai Kanadai?

* * * * *

A. Arcand, Social Christian partijos vadas, pasiskelbė už trijų metų būsiąs Kanados diktatorium ir kad jau muštruoja savo pasekėjus žygiavimui į Ottawą.

Per daug pasitikėdamas reakcionierių pagelba užmiršta, kad dirbančioji liaudis gali jo tuos siekius lengvai sudaužyti.

* * * * *

Tarp fašistinių užpuolikų ant Ispanijos ir Kinijos liaudies yra labai daug ko bendro. Tiek generolas Franko, tiek japonai vienodai persekioja ir žudo gyventojus, užpuldinėja merginas ir moteris. Jų orlaiviai prisilaiko vienodų taisyklių ir visados ties mokyklomis sumažina greitį.

Gen. Franko skiriasi nuo japonų tik tuo, kad jis niekados neatsiprašinėja.

* * * * *

Toronto Staras džiaugsmingai garbina tuos torontiečius, kurių šuniukai New Yorko šunų parodoj laimėjo dovanas.

Kaip jūs manot, ar tai ne didelis "kultūrinis" laimėjimas?

* * * * *

1921 metais Jungtinėse Valstijose Radium Dial Co. dirbdamos radiumu užsinuodijo 12 moterų. Radiumas patekęs vidun persimeta į kaulus ir juos naikindamas ligonį laipsniškai numarina. Nuo to vaistų nėra. Iš tų užsinuodijusių septynios jau mirę. Likusios penkios dar tebėra gyvos ir laukia mirties, nes joms kito išėjimo nėra. Dabar jos atnaujino bylą prieš kompaniją reikalaudamos kompensacijos.

Daugelis mėgsta pasidžiaugti tinkamu darbininkų aprūpinimu Jungtinėse Valstijose, bet panašūs faktai kalba priešingai ir rodo, kad tinkamai darbininkai yra aprūpinti tiktai Sovietų Sąjungoje.

* * * * *

Laike šešių mėnesių Kinijoj japonai pasižymėjo tik žiaurumu ir nekaltų žmonių žudymu. Jie taipgi neaplenkia katalikiškų vienuolynų bei kunigų. Paskutinėmis dienomis jie durtuvais subadė 9 kunigus Chentingfu miestelyje, Hopei provincijoj. Bet tai jau nebepirma kunigų žudynė. Juos žudė nuo karo pradžios, kaip ir kitus gyventojus.

Bet ar teko kam nors matyti, kad fašistai pasmerktų Japonus? Jie sykiu su didžiaisiais kapitalistais smerkia tik darbo žmonių kovas ir kaltina juos persekiojimu kunigų ir religijos.

* * * * *

Tulas turčius Millar mirdamas paliko testamentą užrašydamas $700,000 tai moterei, kuri susilauks daugiausia vaikų laike 10 metų nuo jo mirimo dienos. Praėjus nustatytam laikui del to palikimo susivaržė 6 moterys, kiekviena norėdama laimėti palikimą. Dabar įvykęs teismas tą palikimą išdalino keturioms moterims lygiai po 175,000 dolerių kiekvienai. Jos visos laike 10 metų susilaukė po 9 kūdikius.

Nors kartą Kanados teismas pasirodė su žmoniškų sprendimu.

* * * * *

Yra žmonių, kurie taip persigėrę neapykanta prieš darbininkų judėjimą, kad netenka visų žmoniškų dorybių. Vieni kenkdami bendram veikimui neapykantos apsvaiginti, kaip ir tikrieji fašistai, daro provokacijas, o paskui kaltina komunistus, kiti nueina taip toli, kad net aukų parinkti našlaičiams nedaleidžia, kurių tėvus išžudė fašistinės gaujos.

Keisčiausia, kad tą atlieka tokie pat išnaudojami darbininkai, kiti net drįsta vadintis save progresyviais ir socialistais . . .

Neveltui išminčių pasakyta, kad neapykanta svaigina labiau, negu alkacholis.

* * * *

Nesenai Anglija rengėsi paaštrinti taktiką prieš gen. Franko. Bet tik paaštrinus plunksną, po užrašyto tarimo padėjo tašką.

Z. J.

ĮVAIRENYBĖS

Spėja, Kad Atatinkamas Maisto Naudojimas Gali Prailginti Žmogaus Gyvenimą

Brown Universiteto prof. A. Banta su kitais savo kolegomis per penkis metus darydami bandymus su vandens blusomis ištyrė, kad atatinkamai reguliuojant jų maistą galima prailginti gyvenimą. Jiems pasisekė tuo būdu prailginti jų gyvenimą nuo 42 iki 52 dienų. Paprastai jos gyvena 29 dienas.

Profesorius teigia, kad jei maisto atatinkamas reguliavimas veikia į vabzdžius, tai prisilaikant to dėsnio, yra vilties, kad bus galima pasiekti ligi to, kad ir žmogaus gyvenimą prailginti, vien maisto atatinkamu naudojimu.

Organizmai, kurie greitai eikvoja savo energiją, miršta greičiau, sako profesorius.

Nieko Nedirbdamas Per Metus Gavo 32,500 Dolerių

Danijos žymus dainininkas-artistas Gustav Wally atvykdamas į Holivudą padarė su viena filmų kompanija kontraktą, pagal kurį gaudavo po $500 į savaitę. Už kiek laiko jam atlyginimą pakėlė iki $750. Bet per visus metus laiko jis nėra nei sykį lošęs nei dainavęs. Ir taip per metus uždirbęs $32,500 dabar rengiasi grįžti atgal į Daniją.

Visa, ką jis per tą laiką veikė, tai kas rytas eidavo mokytis anglų kalbos ir dainų, o popietį praleisdavo besimaudydamas bei tenisą lošdamas. Bet vaidinti ar dainuoti nei sykį jam neteko, nes filmos, kuriose jis būtų turėjęs dalyvauti, nebuvo pradėtos gaminti.

Jam pačiam dabar rodosi neįtikėtina, kad nieko nedirbdamas galėjo uždirbti tiek daug pinigų. "Bet tai nėra sapnas, nes pinigai tikri," sako Wally.

Penkias Paras Išbuvo Nemiegojęs

Montreale viena 20 metų amžiaus mergina Mabel Patrick susirgo labai keista liga. Ji žiovauja be perstojimo maždaug kas 30 sekundžių. Tas žiovulys toks sunkus, kad ji nuo susirgimo dienos jau penkios paros, kai negali užmigti. Daktarai žiūri į ją nustebusiom akim ir neišgalvoja kas daryti. Tokia keista liga dar nėra buvus žinoma medicinos istorijoj. O mergina baigia netekti jėgų ir abejoja, kad ją pavyks išgydyti.

Augmenis Galima Apvaisinti Ir Nugirdyti

Mokslas yra ištyręs, kad augmenys, panašiai kaip ir žmogus, dirba, miega, serga ir miršta. Žiemos metu visa augmenija užmiega ir tik pabudus pavasarį imasi spartaus veikimo, darbo.

Augalus taipgi galima nugirdyti, nes į juos narkotikai veikia, kaip ir į žmogų. Vystančias gėlės galima tulam laikui atgaivinti, jei į vandenį bus įdėta doza asperino, nuo to jų organizmas susierzina ir ima veikti.

Per Tris Metus Išplatinau Literatūros už $200

TORONTO.—Per tris metus mano literatūros platinimo pasisekė paskleisti tarpe Kanados lietuvių nemažai įvairių lietuviškų knygų ir žurnalų.

1935 metais išplatinau už $38.35; 1936 metais už $77.70; 1937 metais už $84.20. Viso per eris metus išplatinau už $200.25.

Pusėtinai gerai padėjo draugai J. Žukauskas ir S. Survila, sudburiečiai.

Į šią sumą dar neįskaitomi pinigai už prenumeratas už Priekalą.

Perduodu Pareigas Kitam

Nuo dabar literatūros platinimo darbą perima iš manęs draugas Z. Janauskas, Liaudies Balso administratorius.

Kurie dar esate neatsilyginę už literatūrą, prašyčiau atsimokėti man.

Naujus užsakymus siųskite Z. Janauskos vardu, P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ont.

Taipgi Priekalo užsipreniumeravimo ar atsinaujinimo reikalu kreipkitės pas Z. Janauską.

J. Broga

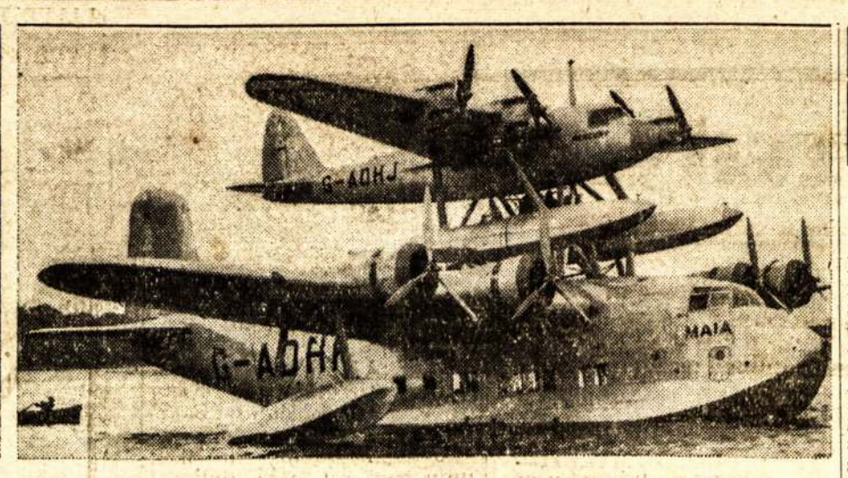

Sovietų Sąjungoj žmonių sveikatos saugojimas statomas labai aukštai. Tą galima matyti ir iš šio paveikslo (kairėj), kuriame matyti viena moteris kalbasi su ligoniu per televizinį telefoną. Matote, ligonis serga užkrečiama liga ir prieiti prie jo pavojinga. Tačiau televizinis telefonas suteikia progą ne tik pasikalbėti su ligoniu, bet ir pasimatyti. Šis telefonas įstaisytas Maskvos mieste, vienoj iš ligoninių, kur gydomi užkrečiamomis ligomis sergą žmonės. Dešinėj—paveikslas sudėtingo orlaivio. Didysis orlaivis (apatinis) užkelia bent 1,000 pėdų aukštumo mažesnį ir paleidžia skristi. Tokiu būdu mažesnį galima prikrauti sunkiu kroviniu. Mokslas ir technika šiuo laiku daro stebūklus.

G. A. Mezencev — Vertė Petras

Kaip Tapo Paskandintas SSRS Laivas 'Komsomol'

(Pabaiga)

Ant galo mus atvežė į kokį tai labai tamsų kalėjimą. Tai buvo andaluziškas kalėjimas "Santa Marija." Juokaudami žandarai vadino jį "Franko Palocium." Prie šito palociaus mus išrikiavo pagal pačią sieną. Sutratėjo šautuvų spynos, pasigirdo kokia tai komanda. Prasidėjo sušaudymo scenerizacija. Nelauktai iš kalėjimo vartų pasirodė būrys sargybinių. Mosikuodami guminėmis lazdomis, jie nuvedė mus į kalėjimą. Žandarai ką tai šuktelėjo, bet jie nenugirdo, buvo užimti "krata." "Kratos" rezultatai buvo tokie, kad buvo išvalytos mūsų kišenės.

Rytmetyje į mano kamerą įėjo oficierius ir paaiškino "elgimosi taisykles." Jų buvo daug, bet jos suėjo visos į vieną žodį "negalima." Maišydamas itališkus žodžius su ispaniškais, o daugiausiai su mimika ir gestais, oficierius paaiškino man, kad kalėjime negalima dainuoti, negalima skaityti, rašyti, rūkyti, negalima švilpti, žiūrėti į durų langelį ir siūti, o taipgi gulėti arba rymoti bėgyje dienos.

Praėjo mėnuo. Maitino mus blogiau negu šunis. Apart supuvusių vikių ir kasnelio juodos trupančios duonos, mes nieko daugiau negaudavom. Vietoj zupės, mes gaudavom kokį tai drumzlėtą skystimą, kuris buvo pilnas kirmelių. Iš sykio mes jas išgraibydavom ir išmesdavom lauk, paskiau pripratom. Rytmetyje gaudavom "kavą"—kokį tai tamsų vandenį, be cukraus. Šilto vandens negaudavom, muilo taipgi niekas iš mūsų nematė per visus tuos dešimts mėnesių baisiosios nelaisvės.

Kiekvieną dieną, ryte ir vakare visi prausdavomės vien tik šaltu vandeniu. Užsiiminėjom fizkultūra. Dvidešimts kartų į dieną mes valydavom savo kamerą, tai buvo vienintėlis darbas, kuris buvo leidžiamas "Santa Marijos" kalėjime. Bet ir čionais valymo darbui atlikti teduodavo tik mažą skudurėlį, o šiukšles ir dulkes turėdavom suvalyti rankomis. Kalėjimo diena prasidėdavo 6 valandą ryto. Turėjom keltis pagal trimitą ir pagal signalą—du pliaukštelėjimai delnais—turėjom iššokti iš kamerų ir išsirikiuoti.

Prasidėdavo patikrinimas. Pasivėlavusius mušdavo kas tik papuldavo. Paskiau, kuomet pradėjom geltonėti, liesėti ir pulti svoryje, kada net fašistam buvo aišku, kad greitu laiku jie turės tik mūsų lavonus, tapo įvestas pasivaikščiojimas. Bet pasivėlavusius ir toliau mušdavo arba uždrausdavo pasivaikščioti nuo 7 iki 30 dienų.

Pasivaikščiojimas buvo labai aštriai tėmyjamas. Mes buvom speciališkam korpuse ir niekas iš kitų kalinių neprivalėjo mus matyti.

Bėgyje septynių mėnesių mes neturėjom jokių informacijų apie išlaukinį pasaulį. Bet mes neturėjom jokių abejojimų, kad mūsų valdžia nesirūpintų mūsų šeimomis arba neatimtų mūsų ir nedarytų visko, kad mus išgelbėjus.

Mes tarpe savęs vedėm pasikalbėjimus. Ėmėm atskiras temas ir per jas prisimindavom: sovietų suvažiavimą, gelžkelių transportaciją, sunkiąją, lengvąją ir miškų industriją. Nepaliesdavom—del aiškiai suprantamų priežasčių—tiktai maisto industrijos.

Liepos mėnesio 29 dieną nelauktai į mūsų kamerą įėjo kalėjimo direktorius su dviemis vokiečiais. Vienas iš vokiečių laikėsi save kaip tikras šeimininkas, todel ir dalyką paėmė vesti vietoj kalėjimo direktoriaus.

—Kaip jūs čionais patekot?—paklausė mane vokietys.—Juk jūs patys paskandinot savo laivą?

Tas klausimas ant tiek buvo naivus, kad aš patraukiau pečiais ir atsakiau, kad nuskandinti savo laivą nėra jokio tikslo, o kas jį paskandino—jis tikrai gerai žino.

—Ką jūs vežėte?—pastatė jis man naują klausimą.

—Tas yra užrašyta laivo žurnale,—atsakiau aš jam.

Jis pareikalavo žurnalo. Paskiau kalėjimo direktorius parodė man raštelį, išduotą šiam vokiečiui. Pagal tą raštelį vokietys paėmė ir žurnalą ir mano kapitoninę tolimųjų kelionių diplomą.

Paliuosavo mus—pirmą grupę iš vienuolikos žmonių,—visai nelauktai. Tuojaus po "pusryčių," staigiai atsidarė kameros durys ir mane nuvedė pas kalėjimo direktorių. Matau, kad atvedė ir kitus—šešis ar septynis. Kame dalykas—niekas iš mūsų tarpo nežinojo.

—Generolas Franko jus paliuosuoja,—pareiškė kalėjimo direktorius.—Šiandieną jūs išvažiuojate į Franciją! . . .

Iš kalėjimo mus išvedė jau prievakary. Tūkstančiai mus atjaučiančių akių mus lydėjo, kurie turėjo pasivaikščiojimo laiką vidujiniam kalėjimo kieme, jie išsiskyrė padarydami mums kelią. Staigiai, nelauktai ta masė metėsi į šonus, taip, kaip kad ant jų būtų užpuolęs tigras.

Aš pažiūrėjau į tą kryptį ir pamačiau viduryje ištuštėjusio kalėjimo kiemo stovintį subjektą su nagaika rankoje. Kepurė ant jo galvos buvo pakreipta į šoną. Jis buvo girtas ir ko tai įsiutęs. Aš jį pažinau, tai buvo "Santa Marijos" kalėjimo direktoriaus pagelbininkas.

Išvesdami pro kalėjimo vartus jie mums vėl uždėjo ant rankų pančius, surišo po pora ir po sustiprinta žandarų sargyba nuvarė dulkėtu ir akmenuotu keliu.

Kelias į Sevillę . . . Sevilliškasis katarginis kalėjimas . . . Vėl geležiniai pančiai ir uždarytas vagonas iki Iruno . . . Komendantas parubežinio punkto ir falangistai, kuriems mus perdavė žandarai . . .

Dabar, kada mes jau savo tėvynėje, kada matai apie save pažįstamus mylimus veidus, kada visur tave sutinka su draugiška šypsena ir skuba tau paspausti ranką, paskutinė belaisvės sąvaitė atrodo, kaip baisaus sapno užbaiga.

Ne, tai ne sapnas. Galingasis socialistinis kraštas tvirta ranka ištraukė savo sūnus iš plėšriojo žvėries rankų, kurio vardas yra fašizmas. Jeigu ne mūsų tėvynės pastangos, mes jau senai būtum buvę jūros dugne drauge su "Komsomolu."

Niekados mes jo neužmiršim. Niekados ir niekados mes neužmiršim, kaip jis nuskendo į jūros žaliąjį kapyną sudaužytas fašistinės bandos piratiškųjų kanuolių.

Ateis diena,—ir jie pilnai atmokės sąskaitą, kurią kiekvieną dieną, kiekvieną valandą prirengia jiems istorija.

Darbininkų Bėdos Worcesteryj

Wocester, Mass. — Pas mus bedarbė skaudžiai jaučiama, o ir pas dirbančius nekokios naujienos. Didžiosiosios geležies dirbtuvės pradėjo numušti atlyginimą. Wickwire Spenser Steel Co., kur ir aš dirbu, uždarbį nukirto 20 nuošimčių ir dar darbininkų suraminimui kompanijos prezidentas pareiškė, kad darbininkai tuo turi džiaugtis, nes bus duodama daugiau darbo. O to darbo vos tik trys dienos į sąvaitę. Jei pirma darbininkai į aštuonias valandas padarydavo po 5 dol., tai dabar po 4 dol. Na, ir džiaugkis žmogus . . . Taipgi ir kita, visiems žinoma, American Steel & Wire Co. pradėjo numušti atlyginimą. Darbininkai norėtų pasipriešinti tokiam išnaudojimui, bet nedrįsta, nes nėra sutarimo.

Pas mus įvedė seno amžiaus pensijos įstatymą "social security," sulig kurio darbininkas sulaukęs 65 m. amžiaus turi gauti pensiją. Del tos pensijos prisiėjo labai ilgai laukti, bet dabar jau pradėjo mokėti ir per devynias sąvaites bus aprūpinti. Nežinia ką su jais darys paskiau, bet kaip ten bebūtų per šias kelias sąvaites bus aprūpinti. Blogiausia šiuo tarpu tiems, kurie del seno amžiaus dar nėra atleisti iš darbo, o dirbti gauna tik retkarčiais. Jie neuždirba del savo pragyvenimo ir negali gauti pensijos.

Reikėtų darbininkams labiau organizuotis ir ieškoti išeičių del savo būvio pagerinimo.

Darbininkas

WASHINGTON.—J. V. parlamento nariai planuoja kampaniją pravesti embargo ant Japonijos prekių.

Sovietų Sąjungos parlamento nariai visuomet palaiko ryšius su tomis masėmis, kurios juos renka. Šiame paveiksle matyti kolektyviečių atstovas Vyriausiam Soviete kalbasi su kolektyviečiais ir raportuoja apie Sovieto tarimus.

Po Saulėtu Dangum

Autorius žemiau paduoto straipsnio apie kovas tarptautinių savanorių Ispanijoj, kovojančių prieš fašizmą—savanoris estas, kovojantis Ispanijoj skandinaviškam batalijone nuo pirmųjų revoliucijos dienų. Jo šie užrašai buvo atspausdinti estiškam komunistiniam laikraštyje "Liaudies Balse," kuris išeina Norvegijoj delei priežasties fašistinio teroro Estijoj.—**Petras.**

I

Pabėgėliai

Dabartinio karo Ispanijoj ypatybė yra ta, kad jeigu atakuoja staigiai, nelauktinai, tai visuomet anksti iš ryto, dar prieš aušrą. Kalba, kad ispanai labai dideli miegaliai ir jeigu jie užmigo, jų negalėsi prikelti už jokią kainą. Ir ta ypatybė yra išnaudojama vedime karo.

Kiekvieną rytą iki aušrai būdime apkasuose laukdami fašistų, kurie visuomet tikisi rasti mus miegančius. Pavojingiausi yra maurai, ačiū savo ypatingam sugebėjimui vogtinai, nematomai prislinkti. Jų beveik negalima ir pastebėti nakties tamsoj. Apart to, aragoniškuose kalnuose beveik nuolatiniai ūžia vėjai, kas jiems labai pagelbsti negirdimai ir nepastebimai prislinkti prie mūsų linijų.

Visa naktis buvo užimta prie tvėrimo spigliuotų tvorų. Ką tik pirmieji saulės spinduliai pradėjo skverbtis pro tamsias miglas ir horizontas tik buskutį nusidažė ružava spalva, kaip mūsiškiai pradėjo perbėgimą po vieną už kalno šlaito, kuris rados mūsų užpakalyje.

Staigiai kas tai mus šaukia ispaniškai.

Apsidairom, — apart krūmo, kuris radosi kitoj pusėj spigliuotos tvoros,—nieko daugiau nesimatė. Vėl balsas iš tų krūmų.

—Koks tai stebūklas?—manom.—Krūmai juk kalbėti negali.

Perlindom per tvorą, apsupom krūmą. Kas tai sušuko: "Išeik!"

Mūsų dideliam nustebimui, iš krūmų išlindo du labai prastai apsirengę Franko kareiviai. Atėjo jie ne su tuščiomis rankomis: atsinešė du šautuvu, du durtuvu, ir po du šimtu šovinių kiekvienas.

Laike jų suėmimo, jie matomai gailėjosi, kad perbėgo pas mus, bijojo sušaudymo, jų kūnai drebėjo kaip epušės lapai.

—Ką, sušaudysite mus?—tai buvo jų pirmieji žodžiai.

Jų ištartų žodžių tonas ant kiek buvo tragiškas, kad mes visi pritupėm iš juoko. Vienas iš mūsų jaunas milicionierius—vokietis, pasakė, kad mes esame vokiečiai.

—Vokiečiai! — sušuko jie su didžiausiu išgąsčiu ir jų veidai momentaliai mirtingai išbalo.

—Taip, bet mes antifašistai,—pradėjo kas tai iš mūsų.

—Mes taipgi antifašistai!—sušuko jie su didžiausiu džiaugsmu ir stambios džiaugsmo ašaros nuriedėjo per jų išbalusius veidus.

Mes visi apkabinom juos, džiaugėmės, kaip maži vaikai. Teisybę pasakius, scena buvo sujaudinanti.

Didelis jų buvo nusistebėjimas, kada mums pasryčiams padavė žirnių sriubą su mėsa.

—Keturius mėnesius mes nematėm mėsos!—pasakė jie.—Pas Franką visą dieną maitina vien tik sriuba, bet ta sriuba be mėsos iš pupų arba žirnių. Vienas vanduo.

—Ką, pas Franką visi taip blogai aprengti, kaip kad ir jūs?

—Ten nebrangina žmogaus. Už mažiausį prasikaltimą arba išsireiškimą nepasitenkinimo, kaip bematant tau sukapoja skūrą.

—Kodel tad nepereina pas mus?

—Dauguma pereitų, bet turi šeimynas Saragosoj ir atsitikime jei jie pereitų pas jus, fašistai tuojaus sušaudytų jų šeimynas arba artimus gimines. Mes—kataloniečiai ir todel nusprendėm pereiti.

—Ar daug pas Franką kariuomenės — vokiečių, italų ir maurų?

—Svetimšalių šitam fronte mažai. Tiktai Saragosos ligoninės yra pripildytos sužeistais italijonais. Ten jų yra tūkstančiai atvežtų iš pietinio fronto. Šiame fronte pas Franką yra gana silpnos jėgos ir jie labai bijo jūsų atakos. Mus versdavo naktį stovėti sargyboje, kad laiku pastebėti ir atmušti jūsų netikėtą ataką . . .

II

Bažnyčioje

Po atvykimo į Barceloną aš išėjau apžiūrėti miesto. Norėjau matyti savomis akimis tas sudegintas bažnyčias, kurias pagal buržuazinės valdžios tvirtinimą, padegusi įniršusi minia.

Pagal barceloniečių pasakojimus, tas įvyko išimtinai del kaltės kunigų ir kitokių bažnytinių tarnų, kurie bažnyčias buvo pavertę į tikrus amunicijos sandelius; jie pirmieji iš bažnyčių atidarė ugnį į žmones ir tuo įtraukė pačią bažnyčią į karą.

Pagal mano nutėmyjimą, dauguma ispanų atsineša labai šaltai kas link bažnyčios. Tas pilnai suprantama. Bažnyčia bėgyje šimtmečių buvo ne tiktai vieta inkvizicijos ir reakcijos lizdų, bet ir ekonominis plėšikiškas čiulpimas valstiečių gyvybės syvų, versdavo juos dirbti ant žemių priklausančių bažnyčioms ir už vergišką atlyginimą. Bažnyčia laikė savo rankose visą administracinę ir teisdarystės valdžią, kišdamosi net į piliečių privatišką gyvenimą.

Kaime Pina del Ebro, kur mes dabar stovim—1,500 gyventojų—o dvi milžiniškos bažnyčios. Viena bažnyčia stovi atskirai, bet už tat kita apsupta eilės administracinių namų ir didelės žandarams buvainės.

Įeinu į bažnyčią. Bažnyčios prieangyje, po kairei, sunkios geležinės durys, už durų—tamsi ir dvokianti kamera. Tai savotiškos rūšies karceris—vieta nubaustiems už mažus prasikaltimus.

Išeinu iš karcerio ir lipu laiptais į viršų. Vidutinio dydžio prieangėlis ir koridorius. Koridoriuje trejos geležinės durys—viena po kitos. Už tų durų—centralinė salė. Į kairę ir į dešinę, prie įėjimo į salę,—užkampiai areštuotiems. Tie patys laiptai taipgi veda ir į galeriją, kur, kaip matyti, giedojo bažnytiniai chorai. Įeinu į kairę salės dalį. Čionais vėl trejos geležinės durys, o už jų didelis kambarys—kamera. Tai kalėjimas.

Ant šio kalėjimo sienų daugybė užrašų. Pirmam momente krinta mintis į galvą, kad turi reikalą su eretiškais užrašais apkaltintų kriminalinių prasikaltelių, bet arčiaus įsižiūrėjęs matai, kad čionais išdėstyta pilna istorija judėjimo Ispanijos išliuosavimui.

Su netikėtina jėga įbraižyta į šias akmenines sienas karikatūros, dainos apie revoliuciją ir laisvę . . .

Tiesiog ant išėjimo durų įbraižytas akmenyj žodis "Internacionalas" ir ant tiek didelėmis reidėmis, kad be jokios kliūties galima jis perskaityti stovint kitoj pusėj šios didžiūlės kameros.

Sugrįžęs atgal į centralinę salę aš suradau, kad iš jos galima įeiti net į septynias tokias kameras. Ir visų šių kamerų sienos buvo išbraižytos revoliuciniais obalsiais. Reiškia, visos šios kameros buvo užpildytos politiniais kaliniais.

Lipu laiptais į varpinę. Pirmam laiptų užsisukime, grindyse — keturkampis pakeliamas dangtis, po juo—tamsus urvas. Per mažą sienos plyšelį skverbiasi šviesos spinduliai. Leidžiuosi žemyn. Iš pirmo nieko nematau; sunkus, sudvokęs oras muša į nosį.

Pamažu akys pripranta prie tamsos. Ir čionais ant sienų išbraižytos revoliucinės dainos, dainos apie lygybę ir laisvę . . . Tokių akmeninių urvų šioje varpinėje aš priskaičiau dešimtį. Visos jos turėjo dydį apie 5 kubinius metrus.

Žiūriu ir nenoromis iš kur tai, iš tolimos praeities prisimena skaitymas apysakų apie inkvizicinius urvus. Skirtumas tiktai tame, kad čionais tie urvai vadinasi varpinėmis . . .

(Bus daugiau)

PIPIRNIČIA

Jurgio Pipiro Apžvalga

Lietuvos tautininkų organas Lietuvos Aidas labai išgyrė Mariją Aukštaitę, montrealietę Suvienytų Valstijų lietuvių tautininkų organo Vienybės korespondentę.

Bet pati Aukštaitė per Vienybę save perstato šitaip: "Taip gražu už saulėto lango . . . Ir švirblių būrelis čiauškia kaž ką savo bičiuliams. Bet aš nė žvirblio vertės neturiu."

* * * * *

Iš Cantono (Kinijos) praneša, kad Cantono valdžia sušaudė 200 pro-japoniškų išdavikų, kurie buvo suorganizavę sukilimą Cantone.

Daugelis del to dabar teiraujasi, ką darys Toronto lietuviai socialdemokratai, kurie sakosi esą priešingi mirties bausmei?

* * * * *

Montrealo policija įsiveržusi į rusų darbininkų mokyklą atėmė iš vaikų smuikas ir išsinešė. Tik vėliau sugrąžino.

Kai kurie montrealiečiai dabar aiškina, kad tie policijantai esą tokie žiopli, jog neatskirią knygos nuo smuiko.

* * * * *

Toronto Daily Star įdėjo paveikslą būsimo Kanados diktatoriaus Andrien Arcand. Po paveikslu korespondentas aprašo, kaip jis išsirinko žmoną. Girdi, laike gražių merginų kontesto Arcand buvęs teisėju. Tai merginai, kuri jam patiko, jis paskyręs pirmą dovaną. Už tai ji Arcandą pamylėjus ir paskui apsivedę.

Del to dabar daugelis daro išvadas, kad jei Arcandas taptų Kanados diktatorium, tai vietas ir darbus gautų tik tie, kurie jam patiktų.

* * * * *

Visos iš patikimų šaltinių gautos informacijos jūsų Jurgiui Pipirui sudarė opiniją, kad Toronto lietuviai socialdemokratai buvo bejėgiai sulaikyti vieną moterį nuo dalyvavimo programoj, del kurios įvyko nemalonus įvykis (žinoma, čia ir aš kaltas, kad laiku nesutasiau Pipirničios ir neprisimaliau užtektinai pipirų, kurie tame reikale buvo labai reikalingi).

Na, vyrai ir moterys! Jei tie narsūs kovotojai negali suvaldyti vienos moters, tai kaipgi jie dabar galės kovoti prieš Sovietų Sąjungą?

* * * *

Rodos lietuviai turi labai seną patarlę, kad siūloma prekė labai pigi, bet Toronto lietuvių tarpe buvo tokių, kurie tam netikėjo. Bet gyvenimas patarlę patvirtino.

* * * *

Ant galo noriu išreikšti didelę padėką toms "socialistinės minties draugėms," kurios pereitą sekmadienį primėtėt pilnus salės kampus kiaulių, varlių ir rupūžių.

Teisybė, dabar turiu daug darbo, nes reikia jas surankioti, bet kai surinksiu, tai kiaulienos ir varlienos užteks visai žiemai.

Jurgis Pipiras

Lietuvoje

POLICIJA SULAIKĖ NEPILNAMEČIŲ NUSIKALTELIŲ GAUJĄ

Alytus.—Policija areštavo 9 nepilnamečius vaikus, kurių amžius nuo 8 iki 15 metų. Tardomi jie prisipažino padarę Alytuje 35 vagystes. Veik visi vaikai yra neturtingųjų žmonių, kurie namie neturi pakankamai maisto, bei tinkamos priežiūros ir auklėjimo. Jie sueidami ir vienas kitą padrąsindami išsimokino vaginėti ir vogdavo viską, kas tik jiems po ranka pakliūdavo. Turgavietėse iš karabelninkų vogdavo bandeles, uobolius, šerius, žaislus. Kartais įlysdavo ir į namus. Iš krautuvių vogdavo daugiausia maisto produktus, saldainius, peiliukus ir kitus smulkius daiktus.

Kartą šventoriuje per atlaidus pagrobė aukų dėžutę su pinigais. Be to, kartais padarydavo ir tokius šposus: iš vieno prekybininko tvarto naktį išsivesdavo arklius ir pasikinkę į roges važinėdavosi Alytaus apylinkėse, linksmindavosi. Prieš aušrą arklius vėl uždarydavo į tvartus. Tais pačiais arkliais vaikai vieną sykį nuvažiavo pas vieną ūkininką, vogčiomis prisikrovė iš jo daržinės šieno vežimą ir tą šieną pardavė kitam ūkininkui.

Dabar jie visi areštuoti ir perduoti teismo organams nubaudimui.

LAISVAMANIŲ VEIKIMAS ATGYJA

Raseiniai.—Ilgą laiką vietos laisvamanių draugijos skyrius nerodęs jokio veikimo, dabar turėjo savo narių susirinkimą ir nutarė veikti. Išsirinko naują valdybą ir projektuoja steigti laisvamanių kapines. Kapines manoma atidaryti šale liuteronų kapinių.

KURAPKOS ŽIEMAVOJA ŪKININKŲ KLUONUOSE

Šakiai.—Del gilios žiemos kurapkos laukuose niekur neranda maisto. Tad bado verčiamos laksto po ūkininkų kiemus, rankiodamos įvairias pabiras. Daugelis ūkininkų rimtai susirūpinę jų likimu ir jas lesina iš javų išvalytomis piktžolių sėklomis ir blogesniais grūdais. Be to, laukuose esant visur storai sniego ir gaudant jas varnoms su vanagais, jos įsimetė į daugelio ūkininkų kluonus ir ten žiemavoja. Ūkininkai jų nebaido, bet kas žin iš ūkininkų globojamų kurapkų ar daug sulauks pavasario.

DARBININKŲ DELEGACIJA PAS KAUNO APYGARDOS DARBO INSPEKTORIŲ

Kaunas.—Pas Kauno apygardos darbo inspektorių lankėsi "Inkaro" darbininkų delegacija. Darbininkai skundžiasi, kad be reikalo kai kuriuose fabriko skyriuose pakeista darbo tvarka. Anot darbininkų, "Inkaro" vadovybė tai padariusi, kad dienos metu fabrikas turįs brangiau mokėti už elektros energiją. Gi "Inkaro" vadovybė nurodo, kad dienos metu visai negaunanti elektros energijos ir todel verčianti dirbti naktį.

Darbininkai prašo ištirti jų padėtį.

KIEK ŽMONIŲ NUSIŽUDĖ ŠIAULIŲ APSKRITYJ

Šiauliai.—Per 1937 metus oficialiais daviniais Šiaulių apskrityje įvyko 15 savižudysčių, iš jų 5 Šiaulių mieste, o kitos—kaime. 1936 m. savižudysčių buvo 14. Daugiausia savižudystės padarytos del sunkaus ir vargingo gyvenimo arba del meilės intrigų.

SUŠELPĖ SKURSTANČIUS

Panevėžys. — Prie miesto savivaldybės suorganizuotas žiemos pagalbos komitetas per šventes maistu ir kita naturale duokle sušelpė 3,600 asmenų. Komitetas planuoja savo darbą tęsti.

NELEIDŽIA UNIVERSITETE RUOŠTI PAMINĖJIMUS BEI KULTŪRINIUS VAKARUS

Kaunas.—Šiomis dienomis kelios studentų organizacijos prašė universtiteto vadovybės leisti suruošti keletą paminėjimų bei literatūros vakarų. Senatas svarstė tuos prašymus ir nutarė tuos parengimus neleisti ruošti universiteto salėje. Tą pamatuoja tuo, kad naujam statute nurodo, kad tik organizacijų nariai gali lankytis į suruoštus susirinkimus, o literatūros vakarai ruošiami visai studentijai.

TĖVAI DRAUDĖ MYLĖTI—UŽTAT PASIKORĖ

Šiauliai.—Sausio 19 d. Miciškių km., ant kūtės lubų pasikorė 19 metų amžiaus A. Juknevičius. Jis mylėjo vieną to pat kaimo merginą ir ją lankydavo, bet tėvams ji netiko, ir vaikinas namuose dažnai gaudavo barti. Tą dieną jis parėjo nuo merginos ir, motinos baramas, taip susijaudino, kad nuėjęs kūtėn pasikorė.

PIRMAEILIS KINO TEATRAS UKMERGĖJE

Ukmergė. — Ukmergiečiai džiaugiasi, kad nors kartą susilaukė moderniško ir puikaus kino teatro. Buvusis kino "Lyra" naujai atremontuotas, pastatytos naujos kapitalinės mūro sienos ir, apskritai, viskas iš pagrindų pertvarkyta. Be to, tas teatras užsivadinęs nauju vardu "Pasaka" jau iš pat pradžios užsirekomendavo pastatydamas keletą tikrai meniškų filmų.

Tik bėda, kad ne visiems ukmergiečiams prieinamas. Darbininkai jį lankyti neišgali del blogos ekonominės padėties, tuo labiau nedirbantieji, kurių dabar labai daug yra Ukmergėje.

KLEBONAS RENKA PARAŠUS PRIEŠ CIVILĘ METRIKACIJĄ

Kaunas. — Šančių klebonas Lumbis bažnyčioje perskaitė agitacinį raštą, kuriuo ragina žmones protestuoti prieš civilės metrikacijos įvedimą Lietuvoje. Pabaigęs skaityti, klebonas ragino tikinčiuosius pasirašyti po peticija, kurią numatęs įteikti vyriausybei. Jis grumoja, kad tos moterys, kurio nepasirašys prieš civilinės metrikacijos įvedimą, bus išmestos iš "gyvojo rožančiaus" ir kitų moterų katalikiškų draugijų.

Taip pat skleidžia gandus, kad Lietuvoje civilė metrikacija būtų labai pavojinga padorioms šeimynoms. Esą, kas kiek norės, tas tiek gyvens susituokęs ir t.t.

Gyventojai tokia šlykščia agitacija labai piktinasi.

ŽMOGUS, KURIO BIJO VISI ĮSISKOLINĘ ŪKININKAI

Šakiai. — Šiaudinės miestelio gyventojas A. N., kuris seniau buvo paprastas batsiuvis, pastaruoju laiku metė batsiuvio darbą ir ėmė supirkinėti iš ūkininkų kreditorių su gera nuolaida vekselius. Supirkęs vieno ar kito ūkininko vekselius, nustatytu terminu ūkininkui negalint išpirkti jis protestuoja ir skelbia varžytines. Šakių apskr. ūkininkai jį gerai pažįsta, nes jis ne vieno turi supirkęs vekselius ir ne vieną tokiu būdu nustūmė amžinai vargą vargti, pardavęs iš varžytinių ūkį.

Visuomenė pageidauja, kad tokie vekselių pirkėjai būtų suvaržyti, bet jų pageidavimas ir lieka pageidavimu, nes prie dabartinės Lietuvoj tvarkos panašiems sukčiams tikra laisvė.

DAUG BIEDNUOMENĖS

Lazdijai.—Mieste gausu darbininkijos šeimų, kurios vasarą dirba pas ūkininkus padieniais darbininkais ir taip pragyvena, o žiemą paprastai skursta, nes uždirbti nėra kur.

Įsisteigęs žiemos pagelbos komitetas, surinktomis aukomis, prieš kalėdų šventes labiau skurstančias šeimas šiek tiek sušelpė, bet po to visai nutilo ir apie jį daugiau nieko negirdėti.

Reiktų kam nors susirūpinti ir varge gyvenantiems gelbėti, nes žiema dar tik įpusėjo, o šąlančių ir alkanų daug.

MEILĖS TRAGEDIJA KĘSTAIČIŲ KAIME

Žemaitijoj, Alsėdžių vals., Kęstaičių km., gyveno Kazys Augustinas, apie 30 metų amžiaus, kuris tarnaudavo bei dirbdavo pas ūkininkus. Tame pat kaime gyveno nepasiturį Šimkai, kurie turėjo 17 metų dukterį Oną.

Augustinas su Šimkaite draugavo apie 2 metu. Šiemet sausio 12 d. pasisakė Šimkaitei, kad norįs ją vesti ir prašęs, kad ji už jo tekėtų. Šimkaitė pasipiršimo nei atmetė, nei priėmė. Tada Augustinas pasakęs savo sumanymą Šimkaitės tėvams, kurie griežtai pasipriešino ir pagrąsino dukteriai, kad ši nesutiktų.

Augustinas netikėdamas, kad jam atsakys ir norėdamas dar kartą įsitikinti ir jau tikrai pasipiršti pavakariais atvyko pas Šimkus, kur vėl gavo tokį pat atsakymą ir jau iš abiejų, tai yra tevų ir dukters. Po tų nemalonių piršlybų Augustinas išvyko, rodėsi viskas baigta, tačiau apie 24 val. Augustinas vėl pasibeldė į Šimkų duris, kurie jau buvo sumigę ir Augustino nebeįleido. Tada jis išmušęs langą ir įšokęs per jį į vidų puolęs prie savo mylimosios, kuri su motina gulėjo vienoje lovoje, ir jau su revolveriu rankoje. Motina užstojo jam kelią ir nenorėjo leisti įeiti. Tada jis su Šimkiene (apie 40 m. amž.) grumdamasis pradėjo šaudyti į gulinčią Šimkaitę, tačiau laimingu būdu nepataikė ar gal storų patalų kulka nepramušė, nes jis šaudė iš 635 kal. revolverio.

Šimkus su sūnumi gulėjo kitame kambaryje ir, išgirdę šūvius ir Šimkienės riksmą, atskubėjo pagalbon.

Augustinas pamatęs, kad jau atbėgo daugiau žmonių, paleido į juos ir Šimkienę dar kelius šūvius, kurių vienas pataikė Šimkienei į krūtinę ir ši krito negyva vietoje. Ją nukovęs Augustinas kitą šuvį paleido sau į galvą.

Atvežus Augustiną į Telšių apskr. ligoninę, rasta, kad kulka pramušusi kaulą ir įstrigusi ankščiau ausies prie arterijos. Šiandieną jam daroma operacija ir ar jis pagis, sunku pasakyti, nes sužeidimas yra labai sunkus.

Nukauta Šimkienė buvusi labai darbšti moteris, palikusi 6 vaikus, kurių 4 mažamečiai. Augustinas taip pat buvęs blaivus ir rimtas vyras. Kodel jis savo mylimajai sugalvojo tokį kerštą, sunku pasakyti.

Redakcijos Atsakymas

A. Stasiūnui: Sveikatos reikalais, drauge, kreipkitės pas gydytojus. Galite rašyti ir pas plačiai žinomą lietuvių gydytoją Dr. J. J. Kaškiaučių, 530 Summer Ave., Newark, N. J.

SAKO NORĖJO NUŽUDYTI HITLERĮ

BERLINAS, Vasario 13. — Esą areštuoti trys aukšti Vokietijos armijos karininkai Muniche ir kaltinami, būk jie rengę Hitlerio nužudymą. Jie buvę stipriai apsiginklavę ir vykę į Berchtesgaden, kur slepiasi Hitleris.

Vasario 23 sukaks 20 metų nuo SSRS Raudonosios Armijos įsikūrimo. Viršutiniame paveiksle matyti 30 divizijos kavaleristai kovoj prieš baltagvardiečius, laike revoliucijos. Apatiniame paveiksle matome raudonosios armijos kareivines Minske.

JAUNIMAS IR MOKSLAS

Studentas Skurdeiva

Ateitininkų leidžiamas studentų laikraštis "Stud. Dienos" š.m. Nr. 1 įdėjo aktualų stud. B. Ramanausko straipsnį, "Studentas Skurdeiva."

Jau pačioj straipsnio pradžioj redakcija pasisako:

"Nors per drąsiai kai kur pasisakoma, bet negalėjome nespausdinti, nes skurdo banga studentijoje, ypač jaunojoje, giliai šaknis įleidusi. Ir sanatorijos kaskart pilnėja tais peralkusiais mokslo dievintojais, ir žemė į save pašaukia jų neproporcingą kitų luomų jaunuolynui skaičių. Jei kas išgirs ir konkrečiai atjaus čia keliamą mintį, tam studentija jaunuoliškos širdies padėką pareikš."

Ir tikrai šis klausimas užmirštas visuomenėj, užmirštas spaudoj. Didelė retenybė užtikti spaudoj straipsnį, kuris gvildentų dabartinį studentų skurdą, kuris kyla del jo neturtingumo.

Pačioj straipsnio pradžioj autorius aprašo dabartinę studento materialę padėtį:

"Dauguma į studentus žiūri kaip ponaičius, pasipuošusius, sočius, laimingus ir turtingus. Deja, tikrovė rodo ką kitą. Pasiturinčios studentijos bus nepilnas vienas trečdalis. Du trečdaliai studentijos verčiasi sunkiai: tai pamokomis, tai kitokiu, kartais ir labai sunkiu uždarbiu. Suprantama ir studijų padėtis, kai alkanas ir sielojasi pragyvenimo minimumu."

Geriausia studentams galėtų padėti stipendijos, bet jų universitete duodamos vos 100, kuriomis naudojasi apie 150 studentų. Aišku, kad tokiu stipendijų skaičium negalima padėti visiems jų reikalingiems studentams. Be to, ir iš gaunamos stipendijos studentas išgyventi negali. Medicinos fakultete stipendijos dydis 50 litų per mėnesį. Su 50 litų niekas mėnesį neišgyvens ir tenka arba badauti, arba ieškoti pašalinio darbo. Nuo vieno ir nuo kito smarkiai nukenčia studijos.

Yra keletas studentų savišalpos fondų, bet ir jie negali aprūpinti visų prašančių ir reikalingų.

Ir del to:

"Daugeliui mūsų akademikų lieka skurdeivos gyvenimas, kuriame ryškėja sanatorija. Skurdus gyvenimas akademinės jaunuo m e n ė s sveikantingumą žiauriai silpnina. Skursta dažniausiai kuklios, inteligentiškos sielos, kurios nedrįsta varstyti durų ir prašyti malonės. Jie valgo per dieną vieną kartą ir tyli."

Gal valdiškų stipendijų skaičių padidinti ir negalima. Bet vis tik išeiti galima rasti. Čia turėtų padėti visuomenė, ypač turtingesnė. Bet:

"Turtingoji visuomenė studentui skurdeivai dar neatidavė savo duoklės. Štai vien Kaune turime arti 2,000 šunų patronų ir mecenatų. Jie peni salonuose tuos "mylimuosius" šokoladu, tortu, maudo kvėpaluose, lepina! Alkanų — išnaudojamų studenčių ir studentų vardu reikia šiems 'inamiams' pavydėti tokios laimės."

Toliau duoda labai įdomios statistikos:

"Iš šunims per metus išleidžiamų sumų galima būtų 400 studentų aprūpinti stipendijomis po 150 litų kas mėnuo. (Taip apskaičiuoja veterinarijos gydytojai). Bet šie patnai nė per apsirikimą nėra paaukoję jokiam studentų savišalpos fondui."

Tai juokingas, bet kartu ir liūdnas pavyzdys, kuris parodo mūsų turtingosios visuomenės nuoširdumą ir rūpestį visos tautos bendriems reikalams. Juk visiems turėtų būt aišku, kad tik sveika, priaugančioji mokslo darbininkų karta galės duoti tautai ir mokslui vertingų darbų. Džiovininkai—joks tautos pasididžiavimas, jokia nauda, o atvirkščiai—gėda.

Žydų studentai (irgi ne visi, nes jie ne visi aprūpinti gerai) kartais praneša lietuvius, alkanus studentus ir tik del to, kad jie:

"per dienas gali sėdėti bibliotekose ir studijuoti, nes jiems nereikia vaikščioti iš vieno miesto galo į kitą, kad už kokią pamoką gavęs litą galėtų papietauti."

Autorius prieina išvados, kad:

"Vargstančios — alkanos studentijos padėties pagerinimas — pareiga, o ne malonė."

Baigdamas autorius pabrėžia:

"Jei galima organizuoti manifestacijas su aukštais žmonėmis gyvuliams (šunims) globoti, panašių manifestacijų galima laukti ir alkanosios studentijos atžvilgiu."

Lietuvių tautos veteranas — aušrininkas dr. J. Šliūpas skurstančią studentiją senai pastebėjo ir deda visas pastangas jai padėti.

Pernai metais, skaitydamas studentams paskaitą minėjo savo projektuojamą fondą, kuris skirtų neturtingiems studentams stipendijų ir, kita šaka šio fondo, remtų pažangiąją literatūrą. Tuo klausimu pernai plačiau buvo rašyta ir "Lietuvos Žiniose." Bet visa bėda, kad neatsiranda žmonių, kurie šiam dėkingam ir vertingam darbe dr. J. Šliūpui padėtų.

Mes tikimės, kad juo daugiau šiuo klausimu bus kalbama ir rašoma, tuo anksčiau bus išrištas šis labai aktualus stipendijų klausimas. Atidėlioti čia jau nėra laiko.

J. Vet.

(L. Ž.)

Lojalistų kareiviai, apsirengę baltais drabužiais, kad priešas nepatėmytų. Taipgi su savim turi pačiužas (skis). Nufotografuoti Barcelonoj, prieš išvykstant į Teruel frontą.

AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS REIKALAI KANADOJE

Kaip Eina Vajus Naujų Narių Gavimui

Vasario 12 d. pas Veikiantį Komitetą užregistruotais šešių Kanados kuopų pranešimais, galima pranešti, kad **per pirmas dvylika vajaus dienų gauta 23 nauji nariai į mūsų draugiją.** Per paskutinę sąvaitę geriausia pasidarbavo naujų narių gavime 137 kuopa, Montreale, 100 kp., Timmins, 47 kp., Montreale, ir 217 kp., Winnipeg. Bendrai šiame vajuje, atskiros kuopos naujų narių gavo sekančiai: 137 kp., Montreal, prirašius 9 naujus narius; 95 kp., Kapuskasing, 4 n. n.; 47 kp., Montreal—6 n. n.; 100 kp., Timmins—2 n. n.; 69 kp., Lethbridge—1 n. n. ir 217 kp., Winnipeg—1 n. n. Apie kitų kuopų pasidarbavimo rezultatus K. V. K. dar nėra žinoma, bet tenka pastebėti kaip kurioms didesnėms kuopoms, kad jų valdybos perdaug pamylėjo tylėjimą. Pavyzdžiui tokios kuopos, kaip Toronto, dar nė su vienu laišku neapsimainė su K. V.K., kuomet kitos kuopos gyvuodamos daug sunkesnėse sąlygose palaiko gana gerus ryšius su mūsų komitetu. Toks kuopų valdybų elgimasis, kaip tylėjimu atsakymas į K.V.K. keliamus klausimus, neneša naudos mūsų organizacijai.

Mūsų organizacija gali sekmingai vesti naujų narių gavimo vajų tik tuomet, kada visos kuopos nuolatiniai palaikys ryšius su savo centrų komitetais ir tuomi sudarys progas pasidalyti patyrimais ir kartu vystitis proletariškoms lenktynėms.

Draugai ir draugės, sukruskime labiau darbuotis naujų narių gavime. Gavę naujus narius nelaikykite pas save, bet tuojau siųskite K.V.K..

Lauksime, kas pirmąsias pozicijas užims sekančios sąvaitės laikotarpy. Būtų smagu gauti naujų narių užpildytų aplikacijų iš 162, 96, 113, 152, 18, 21, 130 ir kitų kuopų, dar netarusių savo žodį vajaus klausimu. Imkite balsą draugai-ės!

Užsisakykite Naują Brošiūrą "Lietuvos Laisvės Draugai ir Priešai"

Dienraštis Laisvė išleido naują brošiūrą "Lietuvos Laisvės Draugai ir Priešai." Ją parašė mūsų mylimas literatas drg. R. Mizara. Jos kaina tik 5 centai. Organizacijos imančios platinimui gauna nuolaidą. Užsakymus priima ir K.V.K. Kas užsisakys virš 100 kopijų platinimui ir prisiųs kartu mokestį, tai tiems leidėjai duoda kopiją po 3 centus. Pavieniai asmenys norinti užsisakyti minimą brošiūrą, tai prašomi prisiųsti už 7 centus pašto ženklelių, o brošiūra tuojau būsite aprūpinti. K.V.K. turime jų ant rankų.

Ši brošiūra visų aldiečių turėtų būti perskaityta ir paplatinta tarpe lietuvių darbo žmonių Kanadoje. Ji yra nepavaduojamas įrankis numaskavimui Lietuvos tautininkų-fašistų partijos vadų.

Lauksime užsakymų.

Jaunuoliams Literatūra

K.V.K. gavome atsikreipimą iš Kanados Nacionalės Vaikučių Tarybos prašant talkos padėti išplatinti bent kelis šimtus kopijų naujo ruošiamo leidinio "WONDERLAND" (Nuostabi Šalis). Šitas leidinys išeis balandžio 15 d.; jo kaina bus 10 centų kopijai. Platintojai gaus po 7 centus. Tai bus specialiai pritaikytas jaunuoliams-vaikučiams leidinys, kuris juos supažindins su taikos saugojimo reikšme, organizacija ir jos vadovavimu, bei kur jaunuoliai kokiais momentais turi stovėti. Taipgi jis bus nepavaduojamas vadovėlis tėvams, kurie dažnai turi atsakinėti į įvairius vaikučių statomus klausimus.

Mūsų organizacijos kuopos turėtų pasirūpinti prisiųsti užsakymus iš anksto, kad laiku būtų gaunama minimas leidinys.

Sekantį rudenį ruošiasi pradėti leisti vaikučiams žurnalą "PILOT." Jį gaus visi "ALWAYS READY" skaitytojai.

Aprūpinkime augančią kartą jiems tinkama literatūra.

K. Kilikevičius
K.V.K. Sekretorius
P. O. Station "D," Box 44,
Montreal, Que.

Winnipegiečiai Laukia Drg. Kilikevičiaus

Winnipeg.—ALDLD 217 kuopos narių susirinkime iš raportų paaiškėjo, kad pernai metais sukelta $449.10, iš kurios sumos kuopos ižde liko $66.82. Winnipegiečiai numatė ALDLD nacionalį organizatorių drg. Kilikevičių kviesti apie 15 d. balandžio ir išlaikyti Winnipege tris sąvaites.

Kas del vajaus, tai visi sukruskime ir stokime į darbą. Winnipegiečiai turime taip darbuotis, kad raudonoji vėliava tektų mums. Kurie dar neturite paėmę aplikacinių blankų pasistenkite jas tuojaus įsigyti. Jų gausite pas trečio rajono sekretorių drg. P. Gutauską. Jo adresas: 63½ Barber St., Winnipeg, Man. Užeikite patys arba rašykite laiškus.

Šiems metams į kuopos sekretorius išrinktas drg. S. Krisčius, todel visi draugai kuopos reikalais kreipkitės pas jį. Jo adresas: St. Krisčius, 518½ Giraux St., St. Boniface, Man.

217 kp. Korespondentė

Padėka Pasidarbavusiems Del Moterų Parengimo

WINNIPEG.—Winnipeg ir St. Boniface moterų skyrius vasario 6 d. suruošė pas draugus Kvedaravičius vakarienę ir šokius. Parengimas buvo labai puikus visais atžvilgiais ir liko $14.50 pelno.

Del to parengimo visų moterų vardu tariu širdingai ačiū draugams Kvedaravičiams už jų kambarius ir didelį draugiškumą ir draugui Urbonui už jo gerą pasidarbavimą, del ko visas parengimas ėjo taip sklandžiai ir pasekmingai. Ypatingai dėkojame draugėms O. Urbonienei ir Ginkuvienei už gardžius sūrius. Taipgi visiems svečiams už skaitlingą atsilankymą ir suteiktą tvirtą paramą. Taip pat didelis kreditas tenka ir parengimų komisijai.

M. Purienė
Moterų Skyr. Koresp.

NORĖJO UŽDARYTI ČIUOŽIMO VIETAS MONTREALE

MONTREAL, Que.—Montrealo miesto ponai buvo sumanę uždaryti visas viešas čiuožinėjimo vietas Montreale. Girdi, miestas neturis tam pinigų.

Dviems aldermanams pasipriešinus, tas planas buvo atmestas.

Bet tuo pačiu kartu miesto valdyba pasiėmė tris advokatus, kuriems per metus išmokės $30,000.

PADĖKOS ŽODIS

Negalėdamas asmeniškai padėkoti tiems draugams ir draugėms, kurie mane lankė ant 83 Gore Vale, kuomet buvau nalaimės ištiktas, bet kompanijos verčiamas vėl grįžtu į tą pačią vietą prie darbo, prašau suteikti vietos laikraštyj Liaudies Balse tarti keletą padėkos žodžių Šūnų ir Dukterų Draugijos 1-mos kuopos draugams ir draugėms už aplankymą ir suteikimą kaip moralės, taip ir materialės pagelbos.

A. Jonis

Montrealo Naujienos

PRANEŠIMAI

Vakarienė

Šeštadienį, vasario-February 19 d., 8.30 val. vakare, ALDLĐ 137 kuopa ruošia vakarienę del Ispanijos našlaičių paramos, kuri atsibus posančaliečių salėj, 01234 Charlevoix St.

Labai prašomi viso Posančalio ir apylinkės lietuviai dalyvauti ir paremti nekaltus Ispanijos našlaičius, kurių tėvai fašistų žudomi.

Rengėjai

16 Vasario Paminėjimas

Šįmet sukanka lygiai 20 metų nuo Lietuvos Nepriklausomybės atgavimo. Montrealo lietuvių pašalpinės draugijos, kaip tai: D. L. K. Vytauto Neprigulmingas Kliubas, Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinė Draugija, Šv. Kazimiero-Jono Pašalpinė Draugija, Šv. Onos ir Elzbietos Pašalpinė Draugija, visos bendrai ruošiasi ypatingai atžymėti dvidešimtmetines **Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktuves** sekmadienį, vasario-February 20 d., Kliubo salėj, 2161 St. Catherine Str. E.

Bus trys kalbėtojai, kurie nušvies visą Lietuvos padėtį, nuo pat nepriklausomybės atgavimo iki dabar ir mūs, kanadiečių lietuvių užduotis, kaip mes turime budėti Lietuvos nepriklausomybės sargyboje, už Lietuvos žmonių nepriklausomybę ir laisvę. Apart to, bus išpildyta labai geros koncertinės programos: bus perstatyta trumpa, bet įdomi drama; "Aido" ir "Jaunimo" chorai dainuos; jaunuolių muzikalė dalis, duetų, šokikų ir kita.

Todel kviečiame visus ir visas Montrealo ir apylinkės lietuvius atsilankyti į paminėjimą 20 metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių.

Pradžia 3 val. po pietų.

Įžanga laisva.

Rengimo Komitetas

Pranešimas Moterims

Šiuomi pranešame, kad ALD LĐ 137 kp. moterų skriaus mėnesinis susirinkimas įvyks ateinantį penktadienį, t. y. vasario 18 d., 8 val .vak., 01234 Charlevoix Str.

Visos narės ir simpatikės atsilankykit, nes turime visą eilę svarbių reikalų aptarti; be to, turėsime lavinimąsi; kalbės drg. **V. Nokrušienė.**

Ligi pasimatymo,

Moterų Skyr. Komitetas

Prakalbos

Komitetas už Taiką ir Demokratiją 18 d. vasario, penktadienį, 8 val. vak., rytiečių salėj, 2114 Frontenac Str., ruošia labai svarbias prakalbas Ispanijos ir abelnai šių dienų klausimais.

Prie prakalbų bus ir programos, kurią parūpins mūsų menininkai. Visus Montrealo lietuvius prašome atsilankyti. Ateidami neužmirškite pakalbinti ateiti ir savo draugus bei pažystamus.

Kom. už Taiką ir Dem.

Šv. Kaz.-Jono Draugijos Nariai Parėmė Našlaičius

MONTREAL.—Vasario 13 d. įvyko Montrealo lietuvių Šv. Kazimiero-Jono R. K. Pašalpinės Draugijos narių susirinkimas. Dalyvavo apie 60 narių.

Gražiai aptarus draugijos reikalus, draugijos valdyba patiekė susirinkimui prisiųstus laiškus. Vienas buvo iš M. L. Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos Vienybės Komisijos. Laiškas buvo priimtas ir išrinkta nuo draugijos atstovais dd. Bagdonas ir Gyvis, dalyvauti šaukiamame Montrealo lietuvių pašalpinių draugijų narių bendrame susirinkime, kur bus diskusuojama pašalpinių draugijų susivienijimo klausimas.

Kitas laiškas buvo gautas iš Montrealo Lietuvių Komiteto už Taiką ir Demokratiją, kuriame buvo kreipiamasi paramos del Ispanijos našlaičių. Laiškas priimtas ir po trumpų diskusijų prieita išvados, kad reikalinga parinkti susirinkime aukų. Surinko $4.12. Pinigai nutarta perduoti minėto komiteto sekretoriui drg. V. Šipeliui, kuris pasirūpintų perduoti Ispanijos našlaičių paramai.

Draugijos pirmininkas gražiai pakalbėjo už organizavimąsi į pašalpines draugijas. Ypatingai ragino jaunimą stoti draugijon, nes tik jaunimui priklauso ateitis ir nuo jų gyvavimas pašalpinių draugijų.

Bendrai susirinkimas baigėsi visų narių geriausioje nuotaikoje.

Draugijos Narys

Kodel Fašistai Šaukia Kovon Prieš Komunistus

MONTREAL.—Kvebeko provincijoj darbininkų ekonominė padėtis yra žymiai sunkesnė, negu kitose provincijose. Nors čia, pavyzdžiui, Montreale yra didysis pramonės centras ir atrodytų, kad darbininkų padėtis turėtų būti geriausia, bet yra priešingai. Čia yra darbininkų dirbančių po 12 ir daugiau valandų į dieną, o uždirbančių vos 4-5 dolerius į savaitę. Tuo tarpu, kada trustų kompanijos daro milijoninius pelnus. Bedarbių padėtis dar liūdnesnė, baisesnė.

Montrealo Šeimų Globos komitetas tyrinėjo bedarbių gyvenimą ir štai ką jis paskelbė: iš kiekvieno šimto bedarbių šeimų, septynios šeimos neturi pakankamai drapanų, kad galėtų vaikus aprengti ir leisti į mokyklą; 30 nušimčių šeimų yra pastoviai sergančių ir neturinčių medicinos aprūpinimo; devyni nuošimčiai gyvena taip susikimšę, kad tiesioginiai padėtis veda prie paleistuvystės ir šeimų nesutikimų; 23 nuoš. galutinai netekę moralybės ir doros; 14 nuoš. vaikų apklėjimas visai apleistas ir užmirštas; 19 nuoš. visai badaujančių.

Tai tokį pasibaisėtiną vaizdą patiekia Šeimų Globos komitetas. Kas už tai atsakomingas? Kas kaltas? Ar tai nekaltė kapitalistinės sistemos ir ar tai ne jie turi atsakyti už pūdymą darbininkų didžiausiam Kanados metropoly? Be abejo, Duplesis kaltina komunistus, kad šie reikalauja prašalinti tą skurdą ir kad pagerinti darbininkų padėtį. Jis leidžia įstatymus, kad jų tuos reikalavimus užrakinus, kad apsaugojus didžiųjų kapitalistų gerbuvį ir eina prie to, kad dar labiau didinti darbininkų skurdą, kad dar labiau juos išnaudojus uždedant dar didesnę priespaudą.

Bet ar prašalins tą skurdą, jei progresyvų judėjimą užrakins? Suprantama, kad ne. Skurdą prašalins ir darbininkų būvį pagerins darbininkų vienybė, darbininkiška valdžia.

B.

Kaip Veikia ALDLĐ 47 Kp.

MONTREAL. — ALDLĐ 47 kp. vasario 11 d. susirinkime turėjo daug svarbių klausimų svarstyti. Iš visų pranešimų ir raportų ryškiai matosi, kad kuopa atlieka didelius darbus ir turi daug gerų aktyvistų bei rėmėjų. Štai, kad ir Liaudies Balso vajuje, 47 kuopos distrikte darbavosi apie 60 draugų ir draugių sukeldami $138.55. Už geriausį pasidarbavimą pirmo rajono skirtos dovanos, dvi teko mūsų distrikto draugams. Pirma dovana teko drg. D. Jokubaičiui, o trečia drg. A. Asijavičiui. Drg. Jokubaičiui būnant susirinkime, čia dovana ir įteikta. Jis padėkodamas rajono komitetui už dovaną ir tiems draugams ir draugėms su juo kooperavusiems žadėjo, kad kitą sykį darbuosis dar daugiau.

Naujų narių gavimo vajus eina gerai. Drg. Keršienė yra pridavus 4 naujus narius, drg. Malinauskienė du, drg. Virbilienė vieną. Drg. E. Juškevičaitė vyrams davė karčių pipirų už tai, kad jos jau yra gavusios 10 naujų narių, o vyrų dar visai nesigirdi. Nors kaip man esant vyru nemaloni ši karti teisybė rašyti, bet nieko nepadarysi. Vyrai bruzda ir teko girdėti, kad sekančiam susirinkime jie irgi pasirodys su naujais nariais.

Į pirmo rajono komitetą kuopos atstovu išrinktas drg. M. Gudas. Jaunuolių laikraščiui paaukota $5.00 ir komitetui už taiką ir demokratiją Ispanijos reikalams irgi $5.00. Rajono komitetui $2.00.

Be to pasisakė už šaukimą Kanados lietuvių antro kongreso. Į parengimų komisiją darinkti du nauji draugai, D. Jokubaitis ir A. Lukoša.

Susirinkimas buvo skaitlingas su draugiška nuotaika.

47 kp. koresp. **P. J.**

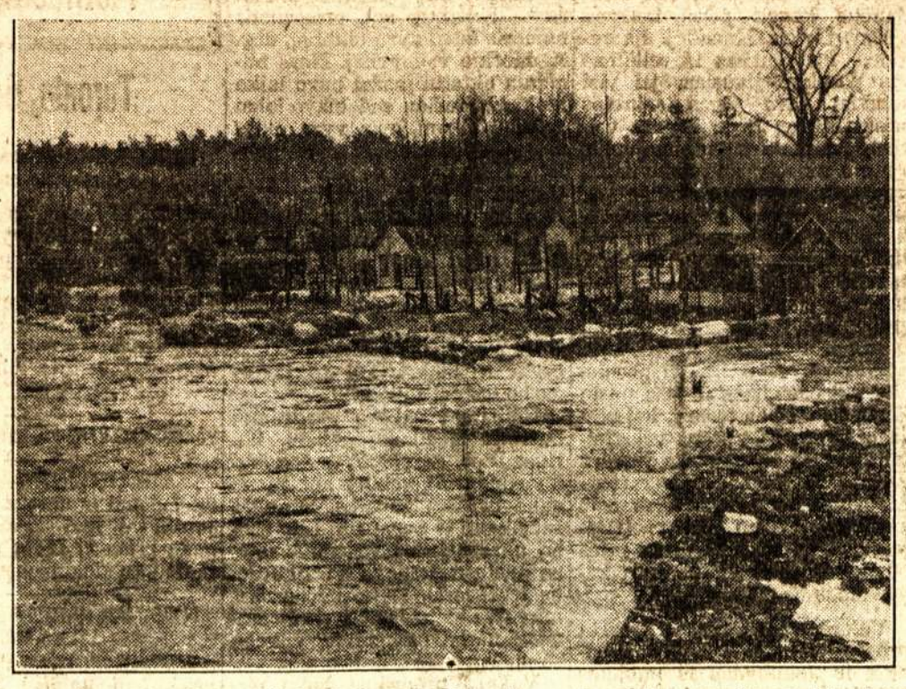

Pereitą savaitę puolęs lietus užtvindė daugelį Ontarijos upių, delko nemažas skaičius kaimų ir miestelių smarkiai nukentėjo. Šis paveikslas parodo Etobicoke miestuką, kuris randasi netoli Toronto, semiamą vandeniu laike potvynio.

Nuotrupos

MONTREAL. — Padarius atskaitą, iš Jaunimo choro vakarienės liko pelno 35 doleriai. Tai gana didelė parama chorui. Mes jums, brangūs draugai, atsilyginsim dainomis!

Už vakarienės surengimą didelis kreditas tenka parengimų komisijai ir kartu reiškiam didelę padėką E. ir M. Zavišiutėm už skaniai padarytus senvičius, kurių skonį net ir dabar atsimenam!

* * * * *

Didieji choro šokiai įvyks vasario 26 d., rytiečių salėj. Kurie nebuvote vakarienėj, neturite praleisti dar vienos progos smagiai praleisti laiką.

* * * * *

Mano korespondencijoj, kuri tilpo L. B. Nr. 210 įsibrovė nemaloni klaida. Rašydamas apie altus, pažymėjau, kad dainavo drg. Kilikevičienė, o turėjo būti drg. Br. Janauskienė. Draugės atsiprašau už padaryta klaidą.

* * * * *

Jūs draugai, tur būt, dar nežinot, kad mūsų choras, tai tikrai pilnas visokių įvairenybių.

Viena, tai kad mūsų sopranai prisilaiko fizinio dėsnio, būtent, kad kai šalta, tai kūnas traukiasi, o kai šilta, tai plėčiasi. Taip ir su mūsų sopronais. Šiltom dienom—daug. O kai šaltoka, tai lieka, anot tų juokdarių, Cipka, Ripka ir Pipka.

Altai, tai linksmiausia choro dalis. Įdomu, kad ir moterėlės nenusileidžia jaunyklėms tuo atžvilgiu.

Apie tenorus nenoriu daug ko rašyti, nes mūsų tarpe yra pirmininkas ir pagaliau . . . aš pats esu tenoras . . .

Bosai. . . Jie vyrai geri. Aš jų bijau užpykinti, nes kartais jiegali parodyti, kur yra Pipirničios štabas.

Šiam kartui apie tai užteks, kitą kartą pauostinėsiu daugiau.

Julius K.

Iš Vytauto Kliubo Susirinkimo

MONTREAL. — Vasario 6 d. įvyko D. L. K. Vytauto Neprigulmingo Kliubo Pašalpinės Draugijos susirinkimas. Kaip paprastai, šiuo laiku Montreale serga labai daug lietuvių, taip daugumas buvo ligonių iš Kliubo narių, kuriuos susirinkimas nuodugniai apsvarstė ir išmokėjo prigulimas ligoniams pašalpas.

Šiame susirinkime turėjo užsibaigti pašalpinės draugijos vajus. Nors vajus buvo pasekmingas, įstojo pusėtinai daug narių (tikro skaičiaus nežinau), bet kadangi susirinkimo dienoje buvo blogas oras, daugumas negalėjo ateiti, o yra perspektyvų dar daugiau gauti naujų narių, todel vajus dar pratęstas iki sekančio draugijos susirinkimo, t. y. iki kovo (March) mėn. 6d. Per šį mėnesį dar galima įstoti į Kliubo pašalpinę draugiją veltui, be įstojamo mokesčio.

Buvo gauta du laiškai. Vienas nuo Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos, pašalpinių draugijų vienybės klausimu; antras nuo Montrealo Lietuvių Komiteto už Taiką ir Demokratiją, kuriame buvo kreipiamąsi del paramos Ispanijos badaujantiems nešlaičiams.

Laiškų skaitymas buvo paliktas pabaigoj susirinkimo ir tik tada perskaityta, kada žmonės jau buvo sukilę eiti namo. Aiškiu, kad tokiose aplinkybėse sunku buvo ką nors konkrečiau apsvarstyti. Vienybės klausimu pašalpinių draugijų pas kliubiečius reiškėsi noro tartis ir nieks nebuvo priešingas eiti į tokias derybas su Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpine Draugija, kad patirti sąlygas ir jei būtų galimybių, tai bandyti daryti žygius link vienybės. Tačiau Kliubas neišrinko jokios delegacijos del virš nurodytų priežasčių. Žadėjo Board Direktoriai tai atlikti—paskirti delegaciją.

Kas kita išėjo su Ispanijos našlaičių parama, kurios buvo kreiptasi. Šitas dalykas visai atmestas, žinoma, ne visų kliubiečių, bet tik kai kurių asmenų užsispyrimu, motyvuojant, kad Kliubas ne politinė organizacija ir jokiems politiniams tikslams iš iždo negali aukuoti. Man atrodo, kad šitame klausime kliubiečiai didelę klaidą daro. Visų pirmiausiai, rėmimas Ispanijos liaudies badaujančių našlaičių, kurių tėvai yra žuvę kare, nėra jokia politika, tai yra tik parodymas žmoniškumo jausmų, kad ištiesti ranką tiems vargšams, niekuo prieš nieką neprasižengusiems, niekam jokios skriaudos nepadariusiems, badu mirštantiems kūdikiams. Antra, nieks ir nereikalavo, kad Kliubas aukotų iš savo iždo. Jei Kliubas negali iš iždo aukoti, tuomet reikėjo išpildyti narių reikalavimą, kad padaryti rinkliavą ant vietos, kur kiekvienas atskiras narys galėjo paaukoti nuo savęs sulyg savo išgalės. O norinčių rinkliavos buvo daug ir labai daug, bet ir tas nebuvo padaryta. Vietoj nuoširdžios paramos, buvo sukelta tik triukšmas. Ar tas eina Kliubo sveikaton? Priešingai, dauguma Kliubo narių net geriausių Kliubo rėmėjų, tokiais keliais kliubiečių žygiais pasipiktino, kad taip liko atstumtas toks svarbus Ispanijos badaujančių našlaičių parėmimas. Mes žinome gerai, kad šiandien nieks gal taip neįdomina pasaulį, kaip Ispanijoj vykstančios kovos—kruvinas karas ir nieks gal kitas nėra susilaukęs tokios milžiniškos paramos nuo viso pasaulio žmonijos, kaip Ispanijos liaudis. Nuo to nuoširdaus visokiais būdais rėmimo, nuo tokio nuoširdaus prijautimo, neatsilieka ir Montrealo lietuviai—jie rėmė ir teberemia Ispanijos liaudį, kovojančią prieš Hitlerio ir Musolinio užpuolikus. Kliubiečiai gi atsisakė tik badaujančius našlaičius paremti. Tokie kelių kliubiečių neapgalvoti žygiai gali atstumti nuo kliubo daugumą lietuvių, kurie lanko ir remia kliubą. Ateityj tokie dalykai neturėtų kartotis kliube.

D. A.

Turi Paskyrę Kanadai Ministerius ir Diktatorių

MONTREAL. — Korespondentas D. Griffin lankėsi pas Montrealo fašistų vadą Andrien Arkand, kuris pasikalbėjime pareiškė, kad jie jau turi gatavai paskyrę visus Kanadai ministerius, o diktatorium būsiąs jis pats A. Arkand. Jis žada pravesti gyveniman tautinio socializmo "idėją," kurio siekia jo Social Christian partija ir, tuo būdu, išgelbės Kanadą nuo komunizmo.

Arkand sako, kad Montrealo fašistai yra jau pasiruošę, kad ir rytoj užimti Kanados valdžią ir tik laukia jo įsakymo, kada jis pasakys žygiuoti į Ottawą. Bet, kol kas, dar jie to nedarysią, nes jis, Arkand, būsimas Kanados diktatorius, dar nemato tinkamo momento. Be to, jis tikisi, kad už trijų metų žmonės patys išrinks jį diktatorium, valstybės galva, taip, kaip jo žmona jam pavedė būti šeimos galva.

Jis atvirai pripažino, kad fašistai yra mankštinami ir ruošiami prie pučo ir gatvių susikirtimo. Juos mankština majoras J. M. Scott, 270 svarų sunkumo, kuris, anot Arkand, vadovaus visiems gatvių mūšiams, o paskui užims valdžioje vietą, kaip ir Goeringas Vokietijoj.

Kurgi Ta Karti Teisybė

MONTREAL.—Naujienų vasario 2 d. laidoje A. Frenzelis aprašydamas savo atsilankymą Montreale, labai toli nukrypsta nuo teisybės apie tai, kas buvo susirinkime. Pirmiausia, kalbėdamas apie 1936 m. Lietuvoj buvusią amnestiją, kaltino komunistus, kad būk tai jie išėję iš kalėjimo tuojau Laisvės Alėjoj užpuolę generolą Bulotą ir jį primušę, o tuo pasinaudodami kunigai sukėlę žmones prieš tuomet buvusią socialistų ir valstiečių liaudininkų valdžią ir ją nuvertę. Į šitą nevykusiai sukurtą ir Lietuvos liaudį smerkiančią jo filosofiją tuojau buvo atsakyta ir nurodyta, kad ne Lietuvos liaudis, bet saujelė karininkų ir generolų su parama kitų reakcionierių, buvo nuversta Lietuvos demokratinė valdžia, kuri taipgi yra verta kritikos už neapsižiūrėjimą ir daleidimą padaryti fašistinį perversmą.

Toliau giriasi apie savo "geniališką" projektą bendram lietuvių veikimui, kuriame smerkė Sovietų Sąjungą ir reikalavo, kad ten būt leista laisvai organizuotis trockistams ir kitiems socializmo priešams. Kad tie nenaudėliai galėtų laisvai griaužti socializmo pamatus ir tuo įtraukti Sovietų Sąjungos liaudį į kruviną fašistinę puotą. Na, argi sąžiningas žmogus gali sutikti su tuo jo paragrafu? Tačiau jis savo Naujienų rašinyj paskelbė svietui, būk tai aš pagaliau sutikęs. Nesąmonė. Giriasi, kad jo projektą susirinkusieji užgyrė rankų plojimu, bet kodel pabijojo leisti ant balsavimo, kas buvo siūlyta? Būtų pamatę jo vertybę. Ir greitai skubinosi baigti susirinkimą, nes pabijojo, kad neatsitiktų taip, kaip Stilsonui, kada visa publika išėjo ir paliko jį vieną prie stalo.

Man rodosi, kad tikri socialdemokratai turėtų pamatyti, kad antikomunistinė taktika, kurią jie vedė Vokietijoj ir kitur, buvo pražūtinga darbininkų klasei, o naudinga didiesiems reakcionieriams—fašistams. Todel ir dabar ta taktika dar labiau pasitarnautų fašizmui. Ir kad reikalavimas Sovietų Sąjungoj laisvės kriminalistams ir trockistams, yra agentavimas fašizmui. Praeitų metų rinkimai į Vyriausį Sovietą parodė, kad Sovietų Sąjungoj darbo liaudis turi pilnas laisves ir teises.

Taigi, šitų faktų nurodymas kaip tik ir buvo karti teisybė Frenzeliui, o ne jo provokatoriški užpuldinėjimai ant komunistų.

M. Gudas

PAŠALPA VISIEMS REIKALINGA

Pašalpa ligoje ir nelaimėje visiems yra reikalinga, o labiausiai ateiviams, kurie dar nesuspėjo sukurti savo gyvenimo, kad susirgus ar nelaimei ištikus būtų tas klausimas lengvai išrišamas.

Žmogus, kada sveikas, atrodo, kad jis niekados nesirgs. Bet kada suserga ar šiaip nelaimingam atsitikime susižeidžia, pirštus laužo, kodel sveikas būdadamas neįstojo į pašalpinę draugiją. Priklausant draugijai, ligonis dažnai yra lankomas draugijos narių ir suteikiama pašalpa.

Jei mes del pavyzdžio paimsime praeitų metų Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Dr-ja vajų, per kurį vien tik 1 kuopoj (Toronte) gauta 84 nauji nariai. Dauguma iš jų nenoriai stojo į draugiją, lyg nemanydami niekad sirgti. Bet po užtvirtinimo į pilnus narius jau virš tuzino iš tų narių gavo arba stovi ant pašalpos.

Tokiems nariams atrodo, kad draugijos vajininkai atėjo ir per "prievarą" juos įrašydami į draugiją suteikė jiems pašalpą.

Draugai ir draugės! Nemanykite, kad šiandien esate sveiki, tai ir būsite tokiais. Ne, rytoj galite susirgti ir koks bus džiaugsmas, jei draugijoj prigulėsite.

Už tai neatideliodami visi stokite į Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugiją, kuri yra viena iš didžiausių draugijų Kanadoje. Ji turi kuopas veik kiekvienoje didesnėje lietuvių kolonijoje Kanadoje.

Kurioje kolonijoje nesiranda kuopos, o norinčių stoti į draugiją skaičius siekia penkių ar daugiau, galite sutverti naują kuopą. O pavieniai nariai taipgi galite stoti į draugiją.

Visais reikalais kreipkitės į Centro Pildomojo Komiteto sekretorių K. Narusevičių, 83 Gore Vale Ave., Toronto, Ont.

Tose lietuvių kolonijose, kur jau randasi skyriai, nelaukite, kol kas pakalbins stoti į draugiją, bet nueikite pas kuopos komitetą arba kreipkitės pas narius ir stokite į draugiją, nes dabar laikas. Vajaus laiku įstojamas mokestis numuštas ant pusės. Dabartiniu laiku yra geriausia apie tai visiems pagalvoti. Vajus tęsis iki 15 dienos kovo, šių metų.

Ši draugija ne vien tik išmoka ligoniams pašalpą ir pomirtinę. Kartu ji siekia pakėlimo lietuvių kultūriniai, steigiant knygynus, rengiant paskaitas ir t.t.

C.P.K. Narys

Kanada Gali Palaužti Japonų Jėgą

LONDONAS, Vasario 14. — Čia įvyko pasaulinis Lygos už Taiką ir Demokratiją suvažiavimas. Tūkstantis 21 tautybės atstovų, vyrai ir moterys, politikai ir profesoriai, kunigai, darbininkai bei valstiečiai dalyvavo atstovaudami 120 milijonų žmonių.

Labai didelį įspūdį į visus padarė kanadietis MacLeod, Lygos už Taiką ir Demokratiją Kanadoj pirmininkas, pareikšdamas, kad viena Kanada, jei norėtų galėtų mirtinai palaužti Japonijos karię jėgą. Ir tą galėtų padaryti labai lengvai, nesiimant jokių agresingų žygių, tik sustabdant gabenamą karo reikmenims naudojamą medžiagą.

"1936 m. iš Kanados Japonija gavo 71 nuošimtį jai reikiamo alumino, 97 nuošimčius vario, visą 100 nuošimčių tiesioginiai ar netiesioginiai Kanados nikelio. Pirmaisiais devyniais mėnesiais 1937 metų iš Kanados Japonija gavo septyniais kartais daugiau vario, keturiais kartais daugiau švino ir du kart tiek nikelio, kiek per visus 1936 metus," pareiškė MacLeod.

Kunigas dr. S. Bland patvirtino MacLeod duotą pareiškimą, o vyskupas Rennison užgirdamas jį teisingai pabrėžė, kad tokia Japonijai parama teikiama visai prieš norus ir sutikimą Kanados didžiumos žmonių.

DALLAS, Tex. — Prie Dallas hotelio rastas kūdikis suvyniotas į maišus nuo cukraus, ant kurių prikabintas raščiukas sekančio turinio: "Čia yra mano kūdikis. Paimkit ją ir papenėkit. Ji alkana, bet aš neturiu pinigų. Ji gimus sausio 10, 1938. Jos vardas Joy (Džiaugsmas—Red.). Lai Dievas ją laimina ir apsaugo.—Jos motina."

NESURANDA SOVIETŲ AMBASADORIAUS RUMUNIJOJ

BUKAREŠTAS, Rumunija.—Nekurį laiką atgal (vasario 6) dingo Sovietų Sąjungos ambasadorius Butenko. Sakoma, kad fašistai jį pasigrobė ir nužudė, nes ant atstovybės rūmų laiptų buvo rasta kraujo.

Veikiausiai tas yra teisybė, nes ir Rumunijos fašistai nori sutraukyti ryšius su Sovietų Sąjunga.

Geležies Korporacija Atnaujino Kontraktą su C.I.O.

NEW YOR.— U. S. Steel Corporation atnaujino su Geležies Darbininkų Unija kontraktą, kuris baigėsi su vasario mėn. Kontrakte numatoma minimum darbininko uždarbis $5.00 į dieną ir 40 darbo valandų savaitę. Tas kontraktas tiesioginiai liečia 240,000 darbininkų.

Kadangi ta korporacija yra vadovaujanti geležies pramonėj ir kitos geležies kompanijos labai daug priklauso nuo minimos korporacijos, tai tikimasi, kad ir su kitomis kompanijomis bus lengva padaryti panašius kontraktus.

John Lews užgirdamas kontraktą pareiškė, kad jei pernai kompanija būtų taip taikiai sutikusi su darbininkų reikalavimais ir pasirašius kontraktą neiššaukiant streiko, tai būtų išvengusi padarytų sau bereikalingų nuostolių ir apsaugojusi darbininkų turtą, sveikatą ir gyvybes.

Nuo Abiejų Atlantiko Krantų Kanadiečiai Pasikeitė Sveikinimais Metinių Sukatuvių Proga

Žemiau sekanti telegrama gauta nuo savanorių kanadiečių iš Ispanijos. Ją prisiuntė Mackenzie-Papineau Draugų Komitetui Toronte.

"Salud Kanada!

Penkioliktos Brigados metinių sukaktuvių proga, mes kanadiečiai savanoriai atnaujintai pakartojam savo pasižadėjimą energingai tęsti kovą, kol pasaulinės fašistų armijos bus galutinai sunaikintos ant Ispanijos žemės. Mes didžiuojamės būdami pergalingos Ispanijos respublikos armijos dalimi. Mes žinome, jūs liksite ištikimais tiems, kurie atidavė savo gyvybes kovoje prieš fašizmą Ispanijoje, padidintomis jėgomis tęsdami darbą už taiką ir demokratiją Kanadoje. Dėkui už puikią paramą. Mac-Paps." (Taip sutrumpintai vadinasi Mackenzie-Papineau Batalijonas).

Pirm negu ta telegrama gauta prieš valandą laiko pasiųsta jų vardu Barcelonon sekančio turinio telegrama: "Mes švenčiame su jumis Penkioliktos Brigados garbingus ir didžius atsiekimus. Pasižadam mobilizuoti Kanados žmones prieš pasaulinį fašizmą ir duoti jums didesnę paramą. Draugai Mackenzie-Papineau Batalijono."

ETHIOPIJOJ SUKILIMAI PRIEŠ MUSOLINĮ DIDĖJA

ADEN, Arabija.—Ethiopijoj plečiasi masiniai sukilimai prieš pavergėją Musolinį. Didelės italų armijos dalys, kurias daugumoj sudaro askarai (vietiniai Afrikos gyventojai) pasiųstos iš Addis Ababa malšinti sukilėlių.

Pranešama, kad ethiopai smarkiai puola italus ir drasko jų susisiekimo linijas visoj Ethiopijoj, ypatingai šiaurinėj dalyje.

Musolinis sustiprinimui savo jėgų Suezo kanalu siunčia daugiau kariuomenės, o šimtus sužeistųjų gabena atgal.

Vietinis vadas, Ras Gogsa, kuris buvo geruoju pasidavęs Musoliniui, dabar sukilo prieš jį. Pranešama, kad italams pavykę jį suimti ir nužudyti.

RUMUNIJOS VALDŽIA TĘSIA ANTISEMITINĘ POLITIKĄ

BUKAREŠTAS, Rumunija.—Fašisto Gogos valdžiai rezignavus, valdžią sudaryti buvo pavesta patrijarchui Miron Cristea, stačiatikių bažnyčios galvai, kuris ir sudarė, įtraukdamas daugelį buvusių ministerių pirmininkų. Tačiau karalius Karolis pasiskelbė diktatorium.

Sulyg velesnių pranešimų, Karolio diktatūra tęsianti antisemitinę politiką ir persekiosianti žydus.

KAS KALTAS DEL PARENGIMO SUIRIMO

TORONTO, Ont. — Kadangi pereitą sekmadienį įvykusiame Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių paminėjime įvyko labai nemalonus įvykis, mes, Toronto Lietuvių Komiteto Lietuvoj Demokratijai Atsteigti 5 nariai, atstovaujanti ALDLD kuopą, SDKLSPD kuopą, Toronto Lietuvių Komunistų Frakciją ir du rinkti masiniame susirinkime, randame reikalo pareikšti Toronto lietuviams sekančiai:

Kelios dienos atgal buvo sužinota, kad socialistinės minties organizacijos ant programos pildytojų sąrašo turi ir Užemeckienę. Gerai žinodami, kad del Užemeckio bylos prieš Darbininkų Žodį, kuri Darbininkų Žodžiui padarė apie 200 dolerių išlaidų, yra didelė Užemeckiams opozicija, mes pareiškėm, kad vardan ramumo ir vienybės socialdemokratinės minties draugai tą moterį ištrauktų. O jei atsisako ištraukti, tai kad pirmininkas Frenzelis sušauktų komiteto susirinkimą del to reikalo apsvarstymo.

Pats pirmininkas Frenzelis ir kiti į tai pareiškė, kad tas klausimas bus pakeltas jų susirinkime ir bus duota žinoti.

Kada atėjo laikas atidaryti vakarą, mes dar nieko nežinojome. Nei vieno iš socialdemokratinės minties komiteto narių nebuvo taipgi. Pats pirmininkas atėjo net 5 minutės po aštuonių.

Nežiūrint to, kad reikėjo atidaryti parengimą, mūsų pastangomis buvo surinkti komiteto nariai ir šis klausimas iškeltas. Buvo gražiuoju prašyta, kad minima moteris būtų ištraukta. Socialistinės minties atstovai tą padaryti atsisakė, aiškindami, kad jie to padaryti negalį. Paskui buvo pašaukta ir U. ir ji asmeniškai prašyta, kad vardan parengimo ir vienybės ji to vakaro programoj nedalyvautų, nes daug žmonių nepageidauja.

Tos visos pastangos nuėjo užniek. Paleidus ant balsavimo, balsavo prieš 5, už 4. Pirmininkas irgi balsavo už, pareikšdamas, kad sulyg "juridinių teisių" pirmininkas nusveria, todel buvo skaitoma, kad komitetas sutinka jog ji dainuotų. Mes pamatėm, kad užsispyrimas perdidelis, todel nusileidome, perspėdami, kad mes neatsakysime, jei įvyks koks nemalonumas.

Pirm programos prasidėjimo, pasklydo gandai, kad šeštadienį socialistinės minties žmonės savo parengime nutarė griežtai stovėti ir per jėgą priversti priimti ir Užemeckienę. Tas publikoj sukėlė dar didesnį pasipiktinimą, o to viso krizio išaiškinti laike parengimo nebuvo galima. Reikia čia priminti, kad komiteto pirmininkas visai nečmė domėn mūsų pasiūlymo, kad vakaro pirmininkė perstatytų publikai, jog Užemeckienė aiškinasi, kad ji už vyro darbus neatsakanti ir nesijaučianti kam nors nusidėjus.

To rezultate, kada SLA moterys dainininkės pasirodė, atsirado tokių, kurie pasipriešino Užemeckienės dalyvavimui programoj.

To viso akyvaizdoje, mes pareiškiam, kad mes neužgiriam tų, kurie ne vietoj išreiškė pasipriešinimą, kuris davė progą užsispyrėliams atsiekti savo tikslo. Bet tuo pačiu laiku griežtai pasmerkiame tuos, kurie gerai žinodami, kad tas pasielgimas atneš nenaudą, su visomis jėgomis bruko tą asmenį į programos pildytojus. Jei yra manoma, kad ta moteris neteisingai kaltinama, tą galima buvo paaiškinti vėliau.

Tokiu būdu, mes manome, kad tas visas įvykis yra ne kas kitas, kaip tik nekurių socialdemokratų sąmokslas išardyti tą bendrą veikimą. Tą parodo ir tas triukšmas ir šauksmas prieš komunistus, kada buvo išreikšta opozicija Užemeckienės dalyvavimui programos pildyme.

Taipgi mes smerkiame TLKLDA pirmininką Frenzelį už atsisakymą šaukti susirinkimą kiek anksčiau, kad tą klausimą išrišti.

Komiteto Nariai:
V. Marcinkevičius
Z. Janauskas
J. Yla
P. Adomėlis
A. Ylienė

Nelaimingai Užsibaigė 16 d. Vasario Paminėjimas

TORONTO.—Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimas ruoštas Toronto Lietuvių Komiteto Lietuvos Demokratijai atsteigti įvyko sekmadienį, vasario 13 d. Publikos susirinko pilna salė. Su programa gerokai pasivėlavo. Girdėjosi, kad komitetas laiko savo posėdį nesusipratimams išrišti. O tuo tarpu publikoj sklinda gandai, kad socialistinės srovės vadovaujanti asmenys pasiryžę jėga pravesti savo grupės programinę dalį.

Pagaliau prasiskleidžia uždanga ir vakaro vedėja, drg. Indrelienė, pradeda Lietuvos Nepriklausomybės paminėjimo programą. Ji trumpai primena kovas ir žuvusius už Lietuvos Nepriklausomybę ir demokratiją. Kritusių kovoj pagerbimui visa publika pakyla ir vieną minutę tyliai stovi, kiekvienas savo širdyje pajusdamas pagarbos jausmą kritusiems kovoje ir dabar tebekovojantiems už Lietuvos laisvę ir demokratiją.

Pirmas kalba drg. Jokubynas, komiteto narys. Jis kalba apie buvusią Lietuvoj padėtį, kada įsigalėjo tautininkų fašistinė diktatūra. Po jo kalbos seka programa. Puikiai dainuoja aštuonetas vyrų lietuvių liaudies dainas, publika nenori jų paleisti. Jaunos mergaitės šoka įdomius šokius, daro akrobatikas, skambina pianu, deklamuoja ir vėl, moterų būrys gražiai dainuoja. Publika su pasigerėjimu žiūri ir visus palydi smarkiais aplodismentais. Po 10 minučių pertraukos kalba drg. Z. Janauskas, irgi komiteto narys. Jis kalba apie Kanados lietuvių teikiamą moralę ir materialę paramą Lietuvoj kovojantiems už demokratiją ir liaudies reikalus. Sumini kas jau yra atlikta ir tai primindamas kviečia, kad ir ateityje dar tampriau susiglaudus kovoti prieš fašizmą Lietuvoj ir čia, Kanadoj. Jis nurodo, kad darbas ir veikimas bus pasekmingiausias, jei visi lietuviai savo jėgas atkreips prieš fašizmą ir to bendro veikimo neskaldys užsimojimais o r g a nizuoti antikomunistinį frontą. Jis pabrėžė reikalingumą nuolaidos ir kad ta nuolaida turi būti iš abiejų pusių, o ne iš vienos kurios. Po jo vėl sekė meninė programa. Tik perstačius SLA moterų dainininkių grupę, publika įtemptai nutyla. O scenai atsidarius tuojau kyla triukšmas. "Būū . . . Užemeckienė . . ." pasigirsta iš visų pusių ir tas triukšmas tęsiasi, kol scena užsidaro. Bet scena vėl greitai atsidaro su ta pačia moterų grupe. Triukšmas pasikartoja dar tvirtesnis, rodos visa salė uždainavo vienu balsu. (Užemeckis yra užvedęs bylą prieš buvusį Darbininkų Žodį, reikalaudamas $5,000).

Vakaro vedėja buvo priversta programą nutraukti, nes Frenzelis ir Jokubynas iš publikos pradėjo keikti komunistus ir tuo sukėlė dar didesnį triukšmą.

Publikai besiskirstant drg. Janauskas užlipa ant scenos ir atsiprašydamas už šį sau pasivelinimą, trumpai perstato, kad kai kurie komiteto nariai numatydami galimumą tam triukšmui įvykti, kuris įvyko, dėjo visas pastangas, kad komitetas prieitų vienos ir draugiškos išvados. Kad tuojau, kada buvo sužinota, kad Užemeckienė dalyvauja programoje, buvo kreiptasi į komiteto pirmininką Frenzelį, kad šauktų komiteto posėdį. Bet Frenzelis tokį posėdį šaukti atsisakęs motyvuodamas tuo, kad jis nematąs reikalo, visai įgnoruodamas kitos srovės atstovų pareiškimą, ir kad jų kuopa tuo klausimu turės pasitarimą ir tada duos atsakymą, bet net ir tokio atsakymo nedavė. Tačiau, padėčiai blogėjant, be Frenzelio buvo sušauktas komiteto posėdis ant greitųjų prieš pat parengimą, į kurį posėdį už pusvalandžio atėjo ir Frenzelis (jau po 8 val.). Ir kad tame posėdyje negalėdami priversti Frenezlį su Jokubynu mesti savo užsispyrimus, o virš visko statyti Lietuvos liaudies reikalus ir bendrą antifašistinį veikimą, nusileido Frenzelio ir jo rėmėjų kaprizams.

Po jo puolėsi komunistus kaltinti Frenzelis, bet niekas jo neklausė. Tik teko nugirsti, kaip jis šaukė, kad bendras veikimas pasibaigė, kad antifašistinio fronto daugiau nebėra.

Publikoje plito nuomonė, kad toks nelaimingas nėpriklausomybės paminėjimo užbaigimas buvo sąmoningai "socialistų" grupės kai kurių asmenų suprovokuotas.

Dalyvis

Toronto Lietuviai Menininkai Gerai Pasirodė

TORONTO.—Toronto Lietuvių Komiteto Lietuvoj Demokratijai Atsteigti pastangomis vasario 13 buvo suruoštas koncertas apvaikščiojimui 20 metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių. Programą priruošė virš minėto komiteto parengimų komisija. Komisija dėjo visas pastangas, kad šitam parengimui priruošti įdomesnę programą, kuri patenkintų Toronto lietuvius.

Vasario 13 dienos vakare prisirinko pilna lietuvių svetainė publikos, kuri su nekantrumu laukė pasirodant komisijos pastangomis priruoštos programos. Programa prasidėjo kiek vėliau del tam tikrų priežasčių, kurios išaiškintos komiteto narių pareiškime.

Pirmutiniame programos numeryje pasirodė labai gražiai draugė Paulių dukrelė (vardo neatsimenu). Savo klasiškame šokyje saliutavo Lietuvos liaudį. Reikia pažymėti, kad Paulytė davė penkius numerius programos ir juos visus gabiai atliko. Aš nuo savęs tariu širdingai ačiū draugams Pauliams ir jų dukrelei linkiu tęsti sekmingai pamokas toliau. Drg. Vilkelienė deklamavo eilę "Grįžtant iš Karo." Sekantis ant programos numeris buvo vyrų oktetas, drg. A. Morkio vadovybėj. Nors minėtam oktetui mažai buvo laiko mokintis, tačiau sudainavo labai gerai. Kalbant apie vyrų oktetą, turiu prisiminti ir moterų oktetą. Nors pačiai neteko klausyti, bet iš šalies girdėjau, kad šiuo kartu moterų oktetas "subytino" vyrus. Kreditas tenka drg. Kucienei už jos rūpestingas pastangas. Bijau perdaug išsišokti savoj kalboj, nes konkurencijos dar tebeina tarpe vyrų ir moterų. Kol kas reiks patylėti ir laukti, kol pasirodys darbo vaisiai toliau.

Kalbamoj vakaro programoj buvo ir muzikalių gabalų, kuriuos davė Žarskaitė ir Jokubynų sūnus. Skambino ant piano gana gražius gabalus. Draugės Linartaitė ir Sarapaitė Lily atliko akrobatiškus veiksmus. Vyrų duetą sudainavo dd. Skurdelis ir Mileris. Beja, būčiau pamiršusi dar pažymėti vieną jaunuolį naują menininką Vilkelių sūnų, kuris deklamavo eilę.

Vakaro programa buvo pirmininkės drg. O. Indrelienės gražiai sutvarkyta ir gabiai vedama. Tik visa nelaimė, kad del vieno asmens visa programa nebuvo išpildyta. Rodos, kad dar turėjo skambinti Jokubynaitė ir dar kas kitas.

Kaipo rengimo komisijos narė, tariu širdingai ačiū visiems, kurie tik prisidėjo prie šio vakaro programos.

A. Ylienė

ALDLD Toronto Kuopa už Laikraščio Tankinimą

TORONTO, Ont. — Praeitą sekmadienį įvyko ALDLD 162 kuopos narių susirinkimas, kuris, palyginus su kitais, buvo gana skaitlingas. Taipgi buvo apsvarstyta daug reikalų. Iš svarbesnių bene bus šie:

1. Nutarta Kanados Veikiančio Komiteto paskirtą kvotą gauti 25 naujus narius priimti ir stengtis gauti. Išrinkta visa eilė vajininkų, kurie darbuosis, kad šiame vajuje išeiti laimėtojais.

2. Vienbalsiai pasisakyta remti Liaudies Balso tankinimą. Nekurie draugai išreiškė didelį entuziazmą, kad Kanados lietuviai gali kalbėti apie savo laikraščio patankinimą. Redakcija paaiškino, kad jei Liaudies Balsas iškarto išeitų tik 4 puslapių, tai dar nereiškia, kad jis tokiuo ir pasiliks. Darbininkams prasilavinus smarkiau dirbti gal būsią galima eiti ir prie 6 puslapių.

Dalyvis

SAKO PADLOCK NE VIEN PRIEŠ KOMUNISTUS

MONTREAL, Que. — Civilių Teisių Sąjunga, atsakydama į valdžios paaiškinimą, kad padlock law atsuktas tik prieš komunistų propagandą, pažymi, kad policija kratas darė ir konfiskavo literatūrą ne vien pas komunistus ir ne vien komunistinę literatūrą.

Viso jau 60 kratų yra padariusi. Taipgi neteisybė esanti, kad užgrobtos smuikos buvo sugrąžintos.

ŽUVO DAUG ŽMONIŲ POTVYNIUOSE

SAN FRANCISCO.—Kalifornijoj potvyniai pridarė labai daug nuostolių. 400 mylių apylinkė, nuo Fresno iki Red Bluff, apsemta vandeniu. Daug namų ir tiltų sugriauta. Taipgi žuvę ir žmonių, bet jų skaičius dar nežinomas.

Potvynį pasmarkina lietus, kuris jau septyniolika dienų tęsiasi be perstojimo.

HAMILTON.—Policija užpuolus tulo D. Topanaki namus ant York Str. areštavo ten buvusius 18 vyrų ir jį patį. Kaltina nelegaliai lošus kortomis bei kauliukais. Topanaki nubaustas 11 mėn. kalėjimo, o visi kiti po 20 dolerių pabaudos.

PRANEŠIMAI

Toronto, Ont.

SDKLSPD Pirmos Kuopos Susirinkimas

SDKLSPD pirmos kuopos narių susirinkimas įvyks vasario mėn. 20, 2 val. po pietų, 6 Denison Ave.

Visų narių atsilankimas būtinas, nes bus daug svarbių dalykų apsvarstymui.

J. Barčas
Prot. Sekretorius

IŠDEPORTUOJA DU JAPONU

VANCOUVER. — Čia suimti du japonai ir nuteisti deportacijai už tai, kad jie atvyko į Kanadą prieš 17 metų pagelba suklastuotų dokumentų.

NUŽUDĖ ŽMONĄ, VAIKUS IR SAVĘ

EDMONTON. — Policija pranešė, kad Samuel Schultz, 41 metų, del neišaiškintų prie žasčių geležies šmotu užmušė savo žmoną, dukterį ir sūnų. Tą padaręs nuėjo į garažą, užkamšė duris ir plyšius ir paleidęs automobilio motorą nusinuodijo nuo karbon gazų.

Komunistai Sako Hitleris Rengiasi Karui

PARYŽIUS, Vasario 13.—Vokietijos Komunistų Partijos Centro Komiteto atsišaukimas į visuomenę, išleistas sąrišyj su prašalinimu nekurių armijos vadų, ambasadorių ir ministerių, sako, kad tas apsivalymas nuo Hitleriui nepageidaujamų armijos ir valdžios viršininkų yra prisirengimas karui.

Atsišaukimas nurodo, kad Hitlerio valdžios prisirengimas karui tiek nualino Vokietiją, jog visuomenė nebegalinti toliau pakęsti. Delto ir atsiradusi opozicija net pačioj armijoj ir jos vadovybėj.

LONDONAS.—Liberalų laikraštis Manchester Guardian skelbia, kad Musolinis mėgino sumobilizuoti Lybijoj vietos gyventojus ir pasiųsti juos į Palestiną, kad padėtų kariauti arabams prieš Angliją. Bet jo planai nebuvę pasekmingi, nes žmonės nepasitikį Musoliniu ir biją Anglijos kariuomenės.

AUKOS

Per drg. Petrą, Weston, Ont., S. Baltulis aukavo $1.00; V. Veiveris 50 c.; po 25 c. B. Ukelis, P. Krisiūnas ir J. Vertelka; M. Miknauckas 15 c.; ir drg. Petras nuo savęs aukavo $1.00 Viso $3.40.

Drg. J. Mašauskas, Delhi, Ont., atsinaujindamas metams prenumeratą, aukavo $1.00.

Per drg. K. Brogienę, Toronto, Ont., aukavo sekamai: po $1.00 Robins Bros, P. Merkis, A. Balsis ir Schlachter; po 50 c. M. Veires, E. Studio ir A. Peter; Misky 15 c.; po 10 c. Soboloff ir Queen West F. Viso $6.35.

Per drg. V. Žilinską, Toronto, Ont., aukavo: po 50 c. J. Gudaitė, F. Vaipcius, O. Jusaitienė, S. Stukienė, A. Kazakevičius ir A. Bartel. Viso $3.00.

Per drg. A. Varnelį, Kapuskasing, Ont., aukavo sekamai: J. Grigaliūnas aukavo $5.00; P. Maskaitis $1.00; po 50 c. P. Kersonskas, P. Karolis ir W. Kuncė; po 25 c. J. Sakal, Ch. Marcinkus, K. Songaila, M. K., J. M. ir nejskaitoma pavardė; drg. A. Varnelis nuo savęs aukavo 75 c. Viso $10.00.

Drg. P. Garbauskas, Fassett, Que., atsinaujindamas metams prenumeratą, aukavo $1.00.

Per drg. J. Naviką, Pickle Crow, Ont., aukavo sekamai: po $5.00 J. N. Zasinis ir A. J. Link; po $1.00 M. Prpich, J. Sekula, M. Slanac ir J. Oreskovich; drg. J. Navikas nuo savęs aukavo $2.00. Viso $16.00.

Per drg. A. Ivaską, Fort William, Ont., aukavo sekamai: po $1.00 W. Staipės, S. Venskevičius, J. Mickunas ir P. Pugach; po 50 c. J. Linartawich, J. Florchuk ir H. Kruszevski; A. Sulcas 45 c.; drg. A. Ivask nuo savęs aukavo $2.00. Viso $7.95.

Per drg. C. Zalą, Pinto, Sask., aukavo sekamai: po $1.00 F. Monstavich, J. Paluikis, W. Sirva, P. Piragis ir J. Zdanis; po 50 c. F. Burligo, S. Noreika, P. Zilus, M. Thomson ir M. Rohotin; po 25 c. G. Shmienskas, J. Rudzevich, O. Besk, B. Kubilis, F. Leciauskas, Ch. Skini, J. Jakstis, G. Piragis, G. Salavejs, N. Rochadyn, F. Kozak ir 5 pavardės nejskaitomos aukavo po 25 c.; M. Matejunas 20 c.; D. Nagikas 10 c., C. Malaske 10 ir F. Kalita 10 c. Viso $13.05.

Per drg. P. Steponavičienę, St. Boniface, Man., aukavo sekamai: po 50 c. P. Steponavičienė, V. Daubaras, J. Savickas, J. S. Savickis ir P. Vidruk 25 centus. Viso $2.25.

Per drg. J. Puodžiūną, Fort William, Ont., aukavo sekamai: J. Puodžiunas $1.00, J. Gurinskas 50 c.; po 25 c. F. Agaty ir J. Olinyk; po 15 c. K. Kukausky, L. Palewich, G. Buriko, P. Mepryk, A. Mochel ir N. Makomel; po 10 c. B. Koskuta ir D. Kucharev; po 5 c. A. Gutowski, S. Ikar ir G. Fadovy. Viso $3.25.

Per drg. V. Lepešką, Winnipeg, Man., aukavo sekamai: M. Morkus 55 c.; A. Simijonas 25 c.; Jack Allen 25 c.; N. Tomas 20 c.; 15 aukavo po 10 c ir 7 po 5 c., kurių pavardės nejskaitomos. Viso $3.10.

Per drg. R. Klingą, Port Colborn, Ont., aukavo sekamai: S. Chrzenavičius aukavo $2.00; po 50 c. Zelo, J. Hudcnta ir S. Twerdohlib; po 25 c. J. Kukenis, N. T., G. Grunskis, B. Wojcrviolka, N. Pychyl, P. Kryjonik, A. Powkopiwna, M. D., P. G., F. Lusina, P. Belosky, P. H. P. Dzinko, N. H., J. Rakocsky, V. Alekna, J. Demartile, Claudas, G. Sh., M. Kezon, A. Twerdohlib, E. Twerdohlib, M. Tverdohlib ir J. Twerdohlib; po 10 c. W. Aduti, N. Tuskevis, J. Kastela, H. D., E. Benko, J. Kornacki, L. Rosemarie ir A. Bernordo; drg. R. Klinga nuo savęs aukavo $2.00; M. Boichuck 25 c. Viso $12.55.

Per drg. P. Janchį, Sudbury, Ont., aukavo sekamai: po $3.00 C. Šatlia, J. Brazis, S. Šliakaitis ir P. Leika; Rokas aukavo $2.00; po $1.00 Ch. Padolskis, A. Dzukas, Mrs. Rochienė, B. Mainer, P. Vingel, P. Plug, C. Raugas, T. Povilauskas, V. Song, J. Mickus, Mastavičienė ir J. Savanoris; po 50 c. J. Aršauskas, M. Paragis, P. Ruplėnas, P. Pastukas, J. Darkson, R. Rimša ir Pužauskienė; po 25 c. S. Matsalea, Sudburietis ir F. Kuzmonas; drg. P. Janchys nuo savęs aukavo $3.00. Viso $33.25.

Per drg. E. Siriunienę, Sudbury, Ont., aukavo sekamai: A. Stordir $6.00; po $2.00 S. Survila ir J. Zmikus; po $1.00 J. Grybas, Algirdas Siriūnas, B. Vargas, A. Gaigalas, G. Syvokas, P. Mezinskas ir K. Julan; G. Rodok 65 c.; po 25 c. J. Lagūnas, P. Astyla, S. Gribliūnas, V. Stanaitis, K. Laurincikas, J. Prankie ir F. Masys. Viso $19.40.

Per drg. J. Brazdžių, Sudbury, Ont., aukavo sekamai: J. Smith aukavo $5.00; K. Julen $3.00; T. Česnakas $2.00; A. Jecka $1.00; J. Bitinas 25 c.; drg. J. Brazdžius nuo savęs aukavo $5.00. Viso $16.25.

Per drg. S. Rakštį, Sudbury, Ont., aukavo po 25 c. B. Briedis, B. Sviruns, K. Zalias, P. Toini ir W. Taskello; S. Piltonen 50 c.; draugas S. Rakštys nuo savęs aukavo $5.00. Viso $7.00.

Per drg. G. T., Sudbury, Ont., aukavo sekamai: po $2.00 B. Tamaš ir J. Antanaitis; po $1.00 B. Urbas, B. P. ir J. T.; po 50 c. P. Machinskas ir P. Meškauskas; Lapukas 25 c.; draugas G. T. nuo savęs aukavo $5.00. Viso $13.25.

Per drg. W. Savicką, Sudbury, Ont., drg. P. Glas aukavo $5.00; drg. C. Garbuzas $3.00; po $2.00 J. Sargant ir J. Syvokas; po $1.00 W. Zaron ir L. Keturakis; drg. W. Savickas nuo savęs aukavo $2.00. Viso $16.00.

Drg. J. Vizbara, Creeklon, Alta, atsinaujindamas metams prenumerata, aukavo 50 c.

Per drg. M. Purenienę, St. Boniface, Man., po 20 c. aukavę 7; po 15 c. du. Svetimtaučių pavardės nejskaitomos. Viso $2.-05.

Per drg. J. L., Winnipeg, Man., aukavo sekamai: M. Ponchuk 50 c.; po 25 c. S. Barsis, J. Kazak ir Miss Zenszak. Viso $1.25.

Drg. J. Yarmalow, Reserv, Sask., nuo savęs paaukavo $1.00.

Drg. S. Karvelis, Topland, Alta., atsinaujindamas metams prenumeratą, paaukavo $1.00.

Per drg. A. Maigį, Hillcrest, Alta., drg. J. Dravinski aukavo $1.00 ir drg. A. Maigis nuo savęs aukavo $1.00; taipgi surinko iš kitataučių, kurių pavardės nejskaitomos. Viso $11.00.

Per drg. P. Mathus, Hillcrest, Alta., aukavo sekamai; po 50 c. Mrs. P. Mathus ir J. Green; po 25 c. N. Skvarek, W. Haidy, J. Wons, A. Pareiko, A. Nadasdi, J. Berze, E. Hulka, A. Kawach, T. Zeson, J. Zeluk, M. Stivulak, S. Bardnek, M. Trasensi, S. Reeno, N. G. Nikiforek, A. Cawetresi, F. S., J. Merish, J. Supeawich, P. N., J. Kaneski, J. Zipnik, M. Jankuliak, J. Grendo, R. Driper, M. Bella, L. Garek, A. Maigis, S. Kanros, M. Miszok, S. Kubek, A. Wishart, Gerinio, W. J. Ewans; Chan Or 50 c.; A. Chaplin 26 c., po 15 c. A. Izegedi, A. Marks, J. Mekin Mrs. J. Lipnik, Dempsy, Caswiu ir F. Opstastuk; W. Branaushak 20 c.; po 10 c. W. Haidy, F. G., A. L., J. Berze, R. Truba, N. Melnik, E. D. E. Mr. F., J. T., J. Makosi, A. K., W. T., J. Hovan, J. Gardon, Ch. May, W. G., M. S., J. J., J. Mizenko, Miss Carpenter, J. Stas, A. G., D. C., B. Anderson, J. Tabar, N. F., P. L., G. B., J. Laskosky, J. H., W. Maks, W. K., Many, A. R., E. Montagoni, Mrs. D. F., L. P., Alasrgrand, A. J. D., A. F. ir A. Belak; M. Kastuuk 20 c.; Padgurnik 11 c.; draugas P. Mathus nuo savęs aukavo 50 c. Viso $16.87.

Per drg. I. Sakalauską, Montreal, Que., aukavo po 50 c. S. Jakniūnas ir I. Sakalauskas; nejskaitomos pavardės aukavo 25 ir 10 c. Viso $1.35.

Per drg. J. Marozą, Montreal, Que., gauta aukų 50 centų.

Drg. P. Braknys, Montreal, Que., laikraščio išlaikymui aukavo $2.00.

Per drg. A. Byrą, Toronto, Ont., aukavo po 10 c. J. Zubavič ir F. M. Viso 20 centų.

Per drg. P. Gaven, Lethbridge, Alta, gauta aukų sekamai: po 25 c. B. Kaluska, M. Bitte, A. Dabulski ir A. Kumšis; Albinas Vedmedechuk 10 c. Viso $1.10.

Per drg. J. Karpavičių, Thorsby, Alta., aukavo: W. Lekevičius 50 c.; L. A. Miller 25 c.; po 20 c. J. Ranovsky ir J. Beržas; J. Plitnikas 15 c.; kitos pavardės nejskaitomos. Drg. J. P. Karpavičius nuo savęs aukavo 55 c. Viso $2.50.

Per drg. J. Citavičių, Peninsula, Ont., aukavo sekamai: po 50 c. C. Rudinskas, P. Lesik, J. Romonik ir T. Bruzas; po 30 c. J. Kozek ir A. Dubraitis; A. Mikonis 20 c. Kitos pavardės nejskaitomos; Drg. J. Citavičius nuo savęs aukavo $2.00 Viso $7.00.

Tel.: HA. 8477
Dr. J. O. Villeneuve
Venerinių Ligų Specialistas
Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 St. Denis St., Montreal
Netoli Dorchester St.

CRescent 4334
DR. DORA GORDON
DANTISTĖ
Kalba lietuviškai
5136 Park Ave., Montreal, Que.
VALANDOS:
10—12 val. ryto, 2—6 v. po piet ir 7—9 val. vak.
Penktadienių ir šeštadienių vakarais sulyg susitarimo

Tel. PL 9659 Gyv. DO 5947
J. M. ROSENFELDAS
Lietuvis Advokatas
Atlieku visus teismų patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St. E. Kamb. 26
MONTREAL, QUE.
Sulyg susitarimo priimu klijentus ir vakarais gyvenamoj vietoj: 451 Edward Charles.

LA 4325 Gyv. HA 7855
S. DERGEL
Vyriškų Drabužių Siuvėjas
Norinti turėti gerus drabužius, kreipkitės pas mane
4355 St. Lawrence, Str.
Montreal

Tel.: LA. 4441
Daktaras H. Rosenfeld'as
Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas
Medicinos Mokslą Baigęs Paryžiaus ir Strasbourgo Universitetuose, Francijoj
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2—4 val. p.p., 7—8 val. vak. ir sulyg susitarimo
4539 Park Ave. Montreal, Que.

Norinti Būti Sveiki, Tvirti ir Energingi
Naudokite
Ernest Cousins Limited
175 COLBORNE ST., MONTREAL, QUE.
PIENĄ, GRIETINĘ (SMETONĄ) ir AUKSTOS RŪŠIES SVIESTĄ
Mes samdome, be skirtumo, visų tautų darbininkus, kurių tarpe yra ir lietuvių. Mūsų patarnavimas užtikrintas anksti, vėlai, dieną ir naktį, pašaukus telefonu:
PLateau 3991
Užsakymus galima duoti ir per lietuvį milkmaną
J. Urbanavičių

Parduodama
SHOE REPAIRE SHOP
3571 Park Ave., Montreal
Vieta labai apgyventa apartamentais ir gerai per septynis metus išdirbta
Parsiduoda Prieinama Kaina

Advokatas ir Notaras
M. W. Kellermann
371 Bay St., Toronto 2, Ontario
Ofiso Telefonas: WA 5900
Rezidencijos: ME 1425
(Kalba ir vokiškai)

Tel.: WA 4258
Naujai Atidaryta
Batų Taisymo Dirbtuvė
903 Dundas St. W., Toronto
Lietuviai ir lietuvės, kreipkitės pas mane. Darbą atlieku greitai, gerai ir prieinamomis kainomis.
I. ASTRAUSKAS

Ona Kutienė
Moteriškų Sukneliių
DEZAINORĖ—SIUVĖJA
Lietuvės moterys ir panelės, kreipkitės pas mane. Galite gauti už prieinamą kainą medžiages ir gatavai pasiūtas.
678 Queen St., W., Toronto

Lietuviai! Veskite Savo Reikalus Per
DOMINION TICKET OFFICE
143 Queen Street West, Toronto, Ont. Phone WA. 6344
Seniausia ir patinkamiausia šipkarčių kontora. Gyvuoja per 18 metų. Šipkartes, pinigų persiuntimas, pilietybės popierių išėmimas, apdrauda ir daugelis kitų patarnavimų.
S. Heifetz, menedžeris